

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HAROKOPIO UNIVERSITY

**Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων
Οικονομικών
Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης**

**Κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Εκπαίδευση και Πολιτισμός»**

Άρθρο 1

Αντικείμενο – Σκοπός

1.1 Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» παρέχει υψηλού επιπέδου επιστημονική εξειδίκευση στα γνωστικά πεδία της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού. Το Πρόγραμμα στοχεύει πρωτίστως στη σύζευξη της ψυχοεκπαιδευτικής πράξης με την πολιτισμική παιδεία, δύο επιστημονικών πεδίων που δεν διαμορφώνονται ανεξάρτητα, αλλά αλληλοσυμπληρώνονται, συνεργάζονται και αλληλοτροφοδοτούνται με σκοπό να υπηρετήσουν τον άνθρωπο σε ένα βιώσιμο κοινωνικό περιβάλλον σε συνθήκες ευημερίας, ποιοτικής εκπαίδευσης και ισότητας. Περιλαμβάνει τρεις ειδικεύσεις σπουδών: α) «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη», β) «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων» και γ) «Πολιτισμική Αγωγή» με διακριτούς στόχους ως προς την κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του. Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και της επιστήμης, στην καλλιέργεια δεξιοτήτων και στην ανάπτυξη της έρευνας και αναφέρεται σε συναφή πεδία με αυτά που θεραπεύει το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.

1.2 Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις παρακάτω τρεις ειδικεύσεις μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών:

- α) Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη
- β) Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων
- γ) Πολιτισμική Αγωγή

Το Πρόγραμμα της ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη» αποσκοπεί στην επιστημονική εξειδίκευση των αποφοίτων του σε περιοχές γνώσεων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη διαδικασία της μάθησης και της διδασκαλίας και των επιπτώσεων τους στην γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον, την υποστήριξη όλων των μαθητών και μαθητριών με ιδιαίτερη έμφαση στους μαθητές και τις μαθήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και μαθησιακές ή/και αναπτυξιακές διαταραχές, την διαχείριση της σχολικής τάξης, την εφαρμογή αποτελεσματικών και συμπεριληπτικών στρατηγικών μάθησης και διδασκαλίας, την επικοινωνία, τις διαπροσωπικές σχέσεις και τα προβλήματα προσαρμογής στο σχολείο και την ευαισθητοποίηση απέναντι στην ετερότητα.

Το Πρόγραμμα της ειδίκευσης «Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων» εκπαιδεύει τους/τις αποφοίτους του σε θέματα που σχετίζονται με τις αρχές της διοικητικής επιστήμης και της οικονομικής αξίας της εκπαίδευσης, με ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας και ενός οργανισμού, με τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, τη λήψη αποφάσεων και την επίδραση που ασκεί το είδος της ηγεσίας στη λειτουργία ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, την οργανωσιακή συμπεριφορά και την εποικοδομητική λύση οργανωσιακών προβλημάτων.

Το Πρόγραμμα της ειδίκευσης «Πολιτισμική Αγωγή» έχει σκοπό να εκπαιδεύσει τους/τις αποφοίτους του σε θέματα που σχετίζονται με την καλλιέργεια των πολιτισμικών ενδιαφερόντων των μαθητών/μαθητριών και την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας, τη διοργάνωση και υλοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και την ανάληψη δράσεων πολιτιστικού τουρισμού, καθώς και με ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας.

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

1.4 Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» έχει ως στόχο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες (ΜΦ) να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις, εξειδίκευση,

επιστημονικές, ερευνητικές και επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες καθώς και κριτική/δημιουργική σκέψη. Οι απόφοιτοι ΜΦ διαθέτουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στην επιστημονική έρευνα που επιτρέπουν την παραγωγή ερευνητικού έργου και την προαγωγή της επιστήμης και της εκπαιδευτικής πράξης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες (ΜΦ) αναμένεται να

- συμβάλουν στην αναβάθμιση της διδακτικής πράξης και την προαγωγή της έρευνας που σχετίζεται με αυτήν,
- εφαρμόζουν αποτελεσματικές στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας, μεθόδους αξιολόγησης και υποστήριξης προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες,
- διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και να αποκτήσουν τις κατάλληλες επαγγελματικές δεξιότητες αναφορικά με τους τομείς παροχής εκπαιδευτικών και ψυχοπαιδαγωγικών υπηρεσιών σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια και δομές παροχής ψυχολογικών υπηρεσιών,
- κατανοήσουν σε βάθος τις αρχές της διοικητικής επιστήμης, αλλά και της οικονομικής αξίας της εκπαίδευσης,
- χειρίζονται με επιτυχία ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας, ώστε να καταστούν ικανοί να αντιμετωπίζουν τα ποικίλα προβλήματα που αφορούν στη διοίκηση ενός οργανισμού και, κυρίως, του ανθρώπινου δυναμικού,
- διευρύνουν και να ενισχύσουν τις γνώσεις και τις επαγγελματικές δεξιότητές τους, έτσι ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις και να λειτουργούν αποτελεσματικά ως στελέχη της εκπαίδευσης
- καλλιεργούν τα πολιτισμικά ενδιαφέροντα των μαθητών/μαθητριών και την ευαισθησία τους σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού της πολιτισμικής διαφορετικότητας,
- επιμελούνται τη διοργάνωση και υλοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτιστικού τουρισμού,
- χειρίζονται με επιτυχία ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαιδευτικής μονάδας, λειτουργούν αποτελεσματικά ως στελέχη της εκπαίδευσης.
- γνωρίζουν τις αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην επιστημονική έρευνα

Άρθρο 2

Δομή και όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Τμήματος αρμόδια όργανα είναι η Συνέλευση του Τμήματος, η Συντονιστική Επιτροπή και ο/η Διευθυντής/Διευθύντρια του ΠΜΣ.

2.2.1 Η Συνέλευση του Τμήματος.

Αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης ΠΜΣ, καθώς και την παράταση της διάρκειας του ΠΜΣ,

β) ορίζει τον Διευθυντή/την Διευθύντρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) του ΠΜΣ,

γ) συγκροτεί, μετά από εισήγηση της ΣΕ, επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών (ΜΦ) και να εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο ΠΜΣ,

δ) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων/διδασκουσών του ΠΜΣ και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο στο ΠΜΣ στους υποψήφιους/στις υποψήφιες διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/διδάσκουσας του ΠΜΣ,

ε) συγκροτεί, μετά από εισήγηση της ΣΕ, εξεταστικές επιτροπές για την αξιολόγηση των διπλωματικών εργασιών των ΜΦ και να ορίζει τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα ανά εργασία,

στ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και να απονέμει το ΔΜΣ,

ζ) εγκρίνει τον απολογισμό του ΠΜΣ, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ,

η) αναθέτει σε ΜΦ τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος,

θ) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. γ) και ε) δύναται να μεταβιβάζονται στη ΣΕ του ΠΜΣ.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ)

Η ΣΕ αποτελείται από τον Διευθυντή/την Διευθύντρια του ΠΜΣ και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος και ομότιμους καθηγητές/καθηγήτριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Τα μέλη της ΣΕ καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΜΣ και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το ΠΜΣ διαθέτει πόρους, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του ΠΜΣ,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών/Καθηγητριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του ΠΜΣ,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,

θ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών των διπλωματικών εργασιών, ένα από τα μέλη των οποίων είναι ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα,

ι) εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, παρακολούθησης μαθημάτων άλλων ΠΜΣ, κ.ά. και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος,

ια) εξετάζει οποιοδήποτε θέμα ανακύπτει σχετικά με το ΠΜΣ.

2.2.3 Ο Διευθυντής/Η Διευθύντρια του ΠΜΣ

Ο Διευθυντής/Η Διευθύντρια του ΠΜΣ προέρχεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής/Η Διευθύντρια του ΠΜΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προεδρεύει της ΣΕ, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
- β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του ΠΜΣ προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
- γ) εισηγείται προς τη ΣΕ και τα λοιπά όργανα του ΠΜΣ και του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ,
- δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/Επιστημονική Υπεύθυνη του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
- ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του ΠΜΣ και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΠΜΣ,
- στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ

Ο Διευθυντής/Η Διευθύντρια του ΠΜΣ, καθώς και τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη ΠΜΣ

α) Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από υπάλληλο που διοικητικά ανήκει στη Γραμματεία του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης. Στη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη περιλαμβάνονται ενδεικτικά η προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, η τήρηση μητρώου φοιτητών/φοιτητριών, η τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, κ.λπ. Όλες οι ακαδημαϊκές εργασίες εκτελούνται με την ευθύνη και τις οδηγίες του Διευθυντή/της Διευθύντριας του ΠΜΣ.

γ) Το ΠΜΣ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία με ιδίους πόρους προσλαμβάνει εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστοασία της Γραμματείας του Τμήματος.

Άρθρο 3

Κατηγορίες και αριθμός εισακτέων

3.1 Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων ΑΕΙ. της ημεδαπής καθώς και Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής συναφών γνωστικών αντικειμένων με αυτό του ΠΜΣ.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων/διδασκουσών του ΠΜΣ και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας. Στη βάση των ανωτέρω, ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/φοιτητριών στο ΠΜΣ ορίζεται σε 45 συνολικά και στις τρεις ειδικεύσεις.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ειδικού Εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

3.4 Οι υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) και οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ, εγγράφονται απευθείας στο ΠΜΣ.

3.5 Όλες οι κατηγορίες για να γίνουν δεκτές πρέπει να πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 4

Τρόπος εισαγωγής

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Οκτώβριο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χαροκοπέιου, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εισαγωγή ΜΦ στο ΠΜΣ στην οποία αναφέρονται οι ειδικεύσεις του ΠΜΣ, οι προϋποθέσεις συμμετοχής των υποψηφίων ΜΦ στη διαδικασία επιλογής, τα προαπαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων, ο αριθμός των διαθέσιμων υποτροφιών και τα κριτήρια απονομής τους, τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών και η ακριβής διαδικασία με την οποία πρέπει να υποβληθούν. Οι αιτήσεις των υποψηφίων μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω ψηφιακής παλτόφορμας του Πανεπιστημίου στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται στην πρόσκληση και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στον έντυπο ή/και ηλεκτρονικό τύπο και στην ιστοσελίδα του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου και κοινοποιείται στα ενδιαφερόμενα Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) καθώς και τους εποπτευόμενους φορείς αυτών.

4.3 Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει ανά διετία, μετά από εισήγηση της ΣΕ, τριμελή επιτροπή επιλογής εισακτέων αποτελούμενη από μέλη της ΣΕ.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής,
- Βιογραφικό σημείωμα,
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας,
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών,
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων με βαθμό πτυχίου,
- Δεύτερος πανεπιστημιακός τίτλος σπουδών, μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, διδακτορικός τίτλος, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας (δίπλωμα επιπέδου B2 ή ανωτέρου)
- Πιστοποιητικό άλλης γλώσσας, εάν υπάρχει (δίπλωμα επιπέδου B2 ή ανωτέρου),
- Αντίγραφο επιστημονικών δημοσιεύσεων ή άλλου επιστημονικού συγγραφικού έργου (εφόσον υπάρχουν)
- Αντίγραφο πτυχιακής εργασίας σε ψηφιακή μορφή εάν υπάρχει
- Αντίγραφο βεβαιώσεων παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων κατάρτισης (εφόσον υπάρχουν),

- Αντίγραφο βεβαίωσης γνώσης Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Η/Υ) (εφόσον υπάρχει),
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας σχετικής με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, εάν υπάρχουν,
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους
- Συστατικές επιστολές
- Όποιο επιπρόσθετο πιστοποιητικό κρίνουν σημαντικό για την αξιολόγηση της υποψηφιότητάς τους.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη διαθέσιμη πλατφόρμα του Πανεπιστημίου application.hua.gr. Η Γραμματεία του ΠΜΣ του Τμήματος παραλαμβάνει τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν στην παραπάνω πλατφόρμα με τα συνημμένα δικαιολογητικά των υποψηφίων. Τον έλεγχο των δικαιολογητικών ως προς την εγκυρότητα, κατά την κατάθεση τους, διενεργεί η Γραμματεία του ΠΜΣ και η επιτροπή επιλογής προβαίνει ακολούθως στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών των αιτήσεων υποψηφιότητας.

4.5 Για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο ΔΟΑΤΑΠ,
- ο φοιτητής/η φοιτήτρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο ΑΕΙ.

4.6 Η επιλογή των εισακτέων γίνεται με αξιολόγηση του φακέλου του υποψηφίου/της υποψήφιας και με προφορική συνέντευξη, και βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία διασφαλίζουν τις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας. Τα κριτήρια αυτά είναι τα παρακάτω:

Βαθμός Πτυχίου	9%
Μέσος όρος βαθμολογίας σε σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. μαθήματα του πρώτου κύκλου σπουδών	5%
Επίδοση σε πτυχιακή εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών	4%
Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας	7%
Ειδικά προσόντα (κατοχή άλλου μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος, ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα σε συναφές γνωστικό αντικείμενο, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις, συμμετοχή σε σεμινάρια/συνέδρια, επιπλέον ξένες γλώσσες κ.α.)	38%
Συστατικές επιστολές	2%
Συνέντευξη με την επιτροπή επιλογής	35%

Κατά τη διαδικασία της προφορικής συνέντευξης αξιολογούνται σε ποσοστά:

- Η συνολική συγκρότηση και επιστημονική επάρκεια των υποψηφίων (15%)
- Το κίνητρο και το ενδιαφέρον τους για το πρόγραμμα (10%)
- Οι επικοινωνιακές δεξιότητες των υποψηφίων (10%).

Τα προαναφερθέντα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων δύναται να διαφοροποιηθούν ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται πριν από τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/φοιτητριών και τον υποβάλλει στη ΣΕ, η οποία με τη σειρά της τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, γίνονται δεκτοί/δεκτές ως υπεράριθμοι/υπεράριθμες όλοι/όλες όσοι/όσες ισοβαθμίσουν σε ακέραια μονάδα με τον τελευταίο επιτυχόντα/την τελευταία επιτυχούσα. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/φοιτητριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο ΠΜΣ οι επιλαχόντες/επιλαχούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα. Οι επιτυχόντες/επιτυχούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Ο κατάλογος των επιτυχόντων/επιτυχουσών δημοσιεύεται στον ιστότοπο του ΠΜΣ.

Άρθρο 5

Διάρκεια φοίτησης

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη ΜΔΣ ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, ενώ ως ανώτατο όριο φοίτησης ορίζονται τα τρία (3) ακαδημαϊκά έτη.

5.2 Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» δεν προσφέρει τη δυνατότητα μερικής φοίτησης.

5.3 Σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου χρονικού ορίου φοίτησης, υπάρχει δυνατότητα παράτασης για σοβαρούς λόγους, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του/της ΜΦ και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η παράταση δεν υπερβαίνει τα δύο (2) εξάμηνα. Στην περίπτωση αυτή, ο/η ΜΦ θα πρέπει να ολοκληρώσει επιτυχώς τις σπουδές του/της στο προβλεπόμενο διάστημα, ειδάλλως, και μετά την εκπνοή του χρονικού αυτού διαστήματος, ο φοιτητής/η φοιτήτρια διαγράφεται υποχρεωτικά από το ΠΜΣ με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

5.4 Οι ΜΦ που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Σ.Ε. και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.). Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Οι φοιτητές/φοιτήτριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.5 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη ΣΕ, η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση εγκρίνει ή

απορρίπτει την αίτηση για παράταση, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της ΣΕ. Σε περιπτώσεις αναστολής φοίτησης, ο/η ΜΦ συνεχίζει τα μαθήματα όταν προσφέρονται στα αντίστοιχα εξάμηνα της επόμενης περιόδου λειτουργίας του ΠΜΣ.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών

6.1 Το ΠΜΣ ξεκινά το εαρινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση του ΜΔΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες βάσει του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) για κάθε ειδίκευση. Ενενήντα (90) από αυτές αντιστοιχούν στα μαθήματα και τριάντα (30) αντιστοιχούν στη ΜΔΕ. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν παραδόσεις (στην ελληνική γλώσσα), διαλέξεις, σεμινάρια εξειδικευμένης κατάρτισης και εργαστήρια (στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα), διά ζώσης ή και εξ αποστάσεως σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας και η γλώσσα συγγραφής της ΜΔΕ είναι η ελληνική. Η συγγραφή της ΜΔΕ μπορεί να πραγματοποιηθεί εκτός από την Ελληνική, σε μία άλλη διεθνής γλώσσα (π.χ. αγγλική, γαλλική) κατόπιν αιτήσεως του/της ΜΦ, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα/της επιβλέπουσας και της ΣΕ.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι ΜΦ υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση ΜΔΕ. Εκτός των μαθημάτων, το ΠΜΣ υποστηρίζει μια σειρά από δραστηριότητες ανταποδοτικού χαρακτήρα για τους ΜΦ, όπως βραβεία, υποτροφίες, σεμινάρια, εργαστηριακές ασκήσεις, βιωματικές ασκήσεις προσωπικής ανάπτυξης και εκπαιδευτικές ασκήσεις σε σχολικές μονάδες, μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με τον πολιτισμό. Επιπρόσθετα, το ΠΜΣ διοργανώνει συνέδρια - ημερίδες με δωρεάν συμμετοχή των ΜΦ, επισκέψεις σε μουσεία και άλλους χώρους πολιτισμού, καθώς και εκπαιδευτικές εκδρομές.

6.5 Προς απόκτηση της απαιτούμενης πρακτικής εμπειρίας το πρόγραμμα της ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη» περιλαμβάνει υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) σε φορείς ψυχικής υγείας, σχολικές μονάδες ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, σχολικές μονάδες γενικής εκπαίδευσης, Επιτροπές Διεπιστημονικής Υποστήριξης, Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης, Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας, Δομές Υποδοχής και Εκπαίδευσης Προσφύγων, Κέντρα εκπαίδευσης/Μονάδες φροντίδας παιδιών και εφήβων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κ.ά. Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη/συνεργασία του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ/διδάσκοντα/διδάσκουσας που είναι ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος της ΠΑ και των εποπτών εκπαιδευτικών και ψυχολόγων του εκάστοτε φορέα. Η ΠΑ έχει διάρκεια 500 ωρών και αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες ECTS.

6.6 Η διδασκαλία στο πλαίσιο των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Στο ΠΜΣ δύνανται να χρησιμοποιούνται μέθοδοι σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η μετακίνηση των διδασκόντων/-ουσών ή μέρους των ΜΦ σε ποσοστό που σε καμία περίπτωση δεν θα ξεπερνά το 30% (άρ. 48 του Κανονισμού Σπουδών Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου), όπως σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εκτάκτων συνθηκών όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του Ιδρύματος για την διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του. Επίσης, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα, με τον ίδιο τρόπο δύνανται να οργανώνονται μαθήματα εμπάθυνας και φροντιστηριακών ασκήσεων, ειδικών σεμιναρίων και διαλέξεων. Τα μέσα και οι μέθοδοι εξ αποστάσεως εκπαίδευσης βασίζονται στην υποδομή του Ιδρύματος και υποστηρίζονται

από το Κέντρο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΚΗΔ) του Ιδρύματος, όπως περιγράφονται στον Κανονισμό Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

6.7 Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο τηρεί προσβάσιμη ηλεκτρονική πλατφόρμα, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των ΜΦ και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

6.8 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Ειδίκευση: Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη

<i>Α' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Παιδαγωγική Ψυχολογία	8
2	Ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και αποτελεσματική μάθηση	8
3	Δυσκολίες στην επικοινωνία και τις διαπροσωπικές σχέσεις παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	7
4	Μεθοδολογία έρευνας	7
Σύνολο		30
<i>Β' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Συμβουλευτική Ψυχολογία στο σχολικό πλαίσιο	8
2	Ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση	7
3	Μαθησιακές διαταραχές: Διάγνωση και αντιμετώπιση	8
4	Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη	7
Σύνολο		30
<i>Γ' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Διαπολιτισμικότητα και εκπαίδευση	5
2	Ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων στο σχολείο	5
3	Πρακτική Άσκηση	20
Σύνολο		30
<i>Δ' εξάμηνο σπουδών</i>		
		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία		30
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων ECTS Α' ειδίκευσης		120

Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Α' εξάμηνο

«Παιδαγωγική Ψυχολογία»: Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θέματα που αφορούν στο ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στις θεωρητικές προσεγγίσεις για την μάθηση του παιδιού με έμφαση στη γνωστική και την

κοινωνική/συναισθηματική ανάπτυξη, στις ατομικές διαφορές των παιδιών στο σχολείο (νοημοσύνη, προσωπικότητα, κίνητρα, αυτοεκτίμηση, συναισθήματα κτ), στο ψυχοκοινωνικό κλίμα της τάξης, στο ρόλο της οικογένειας στην ανάπτυξη του παιδιού, στην ψυχολογία της μαθησιακής διαδικασίας, στη διαχείριση της σχολικής τάξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις σύγχρονες θεωρίες και απόψεις για το ρόλο των συναισθημάτων στις διαπροσωπικές σχέσεις και τη μαθησιακή διαδικασία.

«Ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και αποτελεσματική μάθηση»: Το μάθημα αφορά στον δάσκαλο και την επαγγελματική του δράση στο σχολικό περιβάλλον. Εξετάζονται οι έννοιες της επαγγελματικής ανάπτυξης του εκπαιδευτικού, του μαθησιακού περιβάλλοντος και της αποτελεσματικής διδασκαλίας, οι άξονες που τη συνθέτουν, οι παράγοντες που διαμορφώνουν το κλίμα της σχολικής τάξης. Ειδικότερα, διερευνώνται τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού, οι προσδοκίες και οι απόψεις σχετικά με το επάγγελμά του, τα στοιχεία που συνθέτουν τον ακαδημαϊκό, κοινωνικό και συμβουλευτικό του ρόλο στο σχολείο και την κοινωνία, οι βασικοί πυλώνες της αποτελεσματικής διδασκαλίας, η διαχείριση της σχολικής τάξης, η προετοιμασία της διδασκαλίας, η ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού έργου, η διαχείριση του σχολικού χρόνου, η επικοινωνία με μαθητές, γονείς και συναδέλφους και τοπικούς φορείς.

«Δυσκολίες στην επικοινωνία και τις διαπροσωπικές σχέσεις παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»: Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκεται η κατανόηση και ανάλυση εννοιών που σχετίζονται με το γνωστικό, γλωσσικό και ψυχοκοινωνικό υπόβαθρο της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο καθώς και η εξέταση της φύσης και των αιτιών των προβλημάτων επικοινωνίας και κοινωνικής προσαρμογής παιδιών και εφήβων με διαταραχές αυτιστικού φάσματος, απώλεια ακοής ή άλλες μαθησιακές διαταραχές. Αναπτύσσονται εννοιολογικά η κοινωνική κατανόηση/θεωρία του Νου, η επικοινωνία, ο έλεγχος της κατανόησης και η μεταγνώση, το περιβάλλον μάθησης (σχολείο, οικογένεια), η φιλία και ο ρόλο της στην ικανότητα μάθησης και στη συμπεριφορά του παιδιού, η ρύθμιση συναισθημάτων. Στο πλαίσιο του μαθήματος ενθαρρύνεται η κριτική σκέψη στο σχεδιασμό ψυχοπαιδαγωγικών προσεγγίσεων ενίσχυσης της κοινωνικής κατανόησης παιδιών/εφήβων με και χωρίς νευροτυπική ανάπτυξη στο σχολικό περιβάλλον.

«Μεθοδολογία έρευνας»: Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται θέματα όπως: Σχεδιασμός έρευνας, μέθοδοι έρευνας, ερευνητικός πληθυσμός και μέσα συλλογής ερευνητικών δεδομένων. Ποιοτική έρευνα. Ποσοτική έρευνα. Βιβλιογραφική ανασκόπηση. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων. Ανάλυση και σχολιασμός ερευνητικών αποτελεσμάτων. Δομή και συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

Β' εξάμηνο

«Συμβουλευτική Ψυχολογία στο σχολικό πλαίσιο»: Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη συμβουλευτική στο σχολικό περιβάλλον, στη σχέση του επαγγελματία ψυχικής υγείας με την εκπαίδευση και το συμβουλευτικό ρόλο του εκπαιδευτικού. Ειδικότερα, αναπτύσσονται οι θεωρητικές αρχές της σχολικής συμβουλευτικής, τα βασικά θεωρητικά μοντέλα και τα βασικά μοντέλα συμβουλευτικών παρεμβάσεων στο σχολείο. Ταυτόχρονα αναλύονται οι αρχές, οι ιδιαιτερότητες και τα ζητήματα δεοντολογίας που διέπουν τη συμβουλευτική μαθητών/μαθητριών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Οι κύριες θεματικές του αθλήματος είναι: (α) διαχείριση κρίσεων, (β) οι βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής, και (γ) πρακτικές συνεργασίας με τους γονείς. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι ψυχολόγοι και οι εκπαιδευτικοί τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις συναισθηματικές και άλλες προσωπικές δυσκολίες των μαθητών/μαθητριών τους.

«Ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση»: Το μάθημα ασχολείται με όλες τις αξιολογήσεις που σχετίζονται με το σχολείο. Εστιάζει στην αξιολόγηση του μαθητή/της μαθήτριας, γίνονται ωστόσο και αναφορές στην αξιολόγηση του/της εκπαιδευτικού και της σχολικής μονάδας. Συγκεκριμένα, εξετάζονται οι

σύγχρονες θεωρίες αξιολόγησης με έμφαση στην αξιολόγηση των ψυχολογικών και γνωστικών ικανοτήτων των μαθητών/μαθητριών. Αναλύεται το θεωρητικό υπόβαθρο των ψυχομετρικών αξιολογικών δοκιμασιών, και της αξιολόγησης με αναφορά σε κριτήρια. Τονίζονται οι θεωρίες και τα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τις αξιολογικές πρακτικές των εκπαιδευτικών, τη διαμορφωτική αξιολόγηση και την αυθεντική αξιολόγηση μέσω portfolio. Τέλος, παρουσιάζονται η διεθνής έρευνα και οι πρακτικές σχετικά με την αποτελεσματικότητα του σχολείου και την αυτοαξιολόγηση του/της εκπαιδευτικού. Το μάθημα συζητά την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα για την αξιολόγηση του/της εκπαιδευτικού.

«Μαθησιακές διαταραχές: Διάγνωση και αντιμετώπιση»: Οι ενότητες οι οποίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: εννοιολογική διασάφηση των μαθησιακών διαταραχών με βάση τα σύγχρονα παγκόσμια διαγνωστικά κριτήρια, τα στάδια και τα χαρακτηριστικά της διαγνωστικής έρευνας και διαδικασίας, ψυχομετρικά εργαλεία-κλίμακες συμπεριφοράς-άτυπη αξιολόγηση, ειδική μαθησιακή διαταραχή σχετιζόμενη με τον γραπτό λόγο, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητα, δυσκολίες προσαρμογής, ψυχολογία και οικολογία μάθησης, το σχολικό περιβάλλον και ο ρόλος του στην πρόληψη, αναγνώριση και αντιμετώπιση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής, έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση, μοντέλα εφαρμογής προγραμμάτων παρέμβασης στον χώρο του σχολείου, ποιότητα σχολικής ζωής.

«Διαφοροποιημένη διδασκαλία στη σχολική τάξη»: Το συγκεκριμένο μάθημα αφορά στην έννοια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και τη εφαρμογή της σε τάξεις μικτής ικανότητας. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία, ως ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική πρόταση, διατυπώνει διδακτικές προτάσεις ως προς το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το προϊόν της διδασκαλίας με στόχο την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη συμπερίληψη των μαθητών/μαθητριών στη μαθησιακή διαδικασία. Οι ενότητες που θα μελετηθούν είναι: Η έννοια της μαθησιακής διαφορετικότητας στη σχολική τάξη, η έννοια και η αναγκαιότητα της διαφοροποίησης της διδασκαλίας, οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, τα χαρακτηριστικά του μαθησιακού περιβάλλοντος σε τάξεις διαφοροποιημένης δυναμικής, ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού σε τάξεις όπου εφαρμόζεται η διαφοροποιημένη διδασκαλία, ο σχεδιασμός και η προετοιμασία της διδασκαλίας ως προϋπόθεση αποτελεσματικής εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, τα είδη της διαφοροποίησης στη διδακτική πράξη, η αξιολόγηση σε τάξεις μικτής ικανότητας.

Γ' εξάμηνο

«Διαπολιτισμικότητα και εκπαίδευση»: Το περιεχόμενο του μαθήματος δομείται γύρω από τους θεματικούς άξονες «μετανάστευση και πολυπολιτισμικότητα», «θεωρία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης», «διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ελλάδα», «πρακτικές διαπολιτισμικής διδασκαλίας στο σχολείο» και «διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα». Στο πλαίσιο που ορίζουν οι παραπάνω άξονες αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στη διασάφηση των διαδικασιών που ορίζουν τη δυναμική των διομαδικών σχέσεων στην πολυπολιτισμική κοινωνία, μέσω θεωρητικής εμβάθυνσης στις έννοιες του πολιτισμού, της κουλτούρας, των πολιτισμικών διαφορών, των στερεοτύπων, των εθνοτικών προκαταλήψεων, του ρατσισμού και του επιπολιτισμού, καθώς και στις διαδικασίες κοινωνικής ένταξης των μεταναστών/μεταναστριών. Αναδεικνύονται, έτσι, οι εκπαιδευτικές προκλήσεις της πολυπολιτισμικότητας οι οποίες στη συνέχεια εξειδικεύονται με περιεχόμενα σχετικά (α) με τις κυρίαρχες κατευθύνσεις διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (οικουμενισμός vs σχετικισμός), (β) με τον τρόπο πρόσληψης του διαπολιτισμικού λόγου στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, κυρίως σε επίπεδο Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών και σχολικών εγχειριδίων, καθώς και (γ) με θεωρητικά θεμελιωμένα παραδείγματα εφαρμογών διαπολιτισμικής διδασκαλίας στη σχολική τάξη. Τέλος, μελετώνται οι διαστάσεις της διαπολιτισμικής ικανότητας και αναδεικνύεται βιωματικά η σημασία της στο πλαίσιο των πολιτισμικών επαφών.

«Ανάπτυξη γνωστικών δεξιοτήτων στο σχολείο»: Τα τελευταία χρόνια, με την ανάπτυξη των τεχνολογιών της πληροφορίας, τα Αναλυτικά Προγράμματα αποκτούν νέες στοχεύσεις και περιεχόμενα. Δεν αποσκοπούν πια πρωτίστως στην απόκτηση γνώσης, αλλά κυρίως στην απόκτηση γνωστικών δεξιοτήτων που σχετίζονται με την αναζήτηση, τη χρήση και την εφαρμογή της γνώσης στην πραγματική ζωή. Στο μάθημα αυτό εξετάζονται οι νέες προτάσεις για τις δεξιότητες που θα είναι χρήσιμες στον εικοστό πρώτο αιώνα, η μετάβαση από τα 3r (ανάγνωση, γραφή, αριθμητική) στα 3c (κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, επικοινωνία, συνεργασία). Το μάθημα ασχολείται με την εκπόνηση προγραμμάτων που στοχεύουν κυρίως στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των μαθητών/μαθητριών. Εξετάζονται θεωρητικά και ερευνητικά δεδομένα αναφορικά με τη νοημοσύνη και τις εκτελεστικές λειτουργίες, που σχετίζονται με την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα, καθώς και η συζήτηση για το αν αυτές είναι δυνατόν να καλλιεργηθούν στο σχολείο. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τα προγράμματα για την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των μαθητών/μαθητριών.

«Πρακτική Άσκηση»: Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) αποσκοπεί στην ανάπτυξη και καλλιέργεια ειδικών εκπαιδευτικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων για τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την εφαρμογή και την αξιολόγηση κατάλληλων προγραμμάτων διδασκαλίας, εκπαιδευτικής παρέμβασης και υποστήριξης μαθητών/μαθητριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες που φοιτούν σε σχολικές μονάδες ειδικής και γενικής αγωγής και εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, μέσω της ΠΑ οι ΜΦ αποκτούν εμπειρία σε θέματα που σχετίζονται με την παρατήρηση, καταγραφή και αξιολόγηση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και δυνατοτήτων των μαθητών/μαθητριών, καθώς και τη συνεργασία με επαγγελματίες ψυχικής υγείας διαφόρων ειδικοτήτων στο πλαίσιο του σχεδιασμού και της εφαρμογής κατάλληλων διδακτικών/εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

Η ΠΑ είναι ατομική και έχει διάρκεια 500 ωρών. Οι 500 ώρες αντιστοιχούν σε 20 πιστωτικές μονάδες ECTS. Το 60% τουλάχιστον των ωρών πραγματοποιείται σε σχολεία ή δομές ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ενώ το υπόλοιπο αφιερώνεται σε προπαρασκευαστικές δραστηριότητες, εποπτεία και προσωπική μελέτη των ΜΦ για την υλοποίηση της ΠΑ. Πιο συγκεκριμένα, οι 500 ώρες της ΠΑ κατανέμονται ως εξής:

- 320 ώρες πραγματοποιούνται κατά το ήμισυ (ή άλλη αναλογία) σε (α) συνεργαζόμενες Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) ή/και σε σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπου φοιτούν μαθητές και μαθήτριες με αναπηρία, μαθησιακές διαταραχές ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και (β) συνεργαζόμενους διαγνωστικούς φορείς ή πιστοποιημένα από το Υπουργείο Παιδείας Ιατροπαιδαγωγικά κέντρα και Κέντρα Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, σε συμβουλευτικούς σταθμούς των Δήμων, σε σχολεία που λειτουργούν εντός δημόσιων νοσοκομείων και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ) αναγνωρισμένα ως Ειδικώς Φιλανθρωπικά Σωματεία/Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας και Δημέρευσης ΑμεΑ εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα οποία παρέχουν εκπαίδευση, κατάρτιση και συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε άτομα άνω των δεκαπέντε ετών με αναπηρίες. Επιτρέπεται η ΠΑ σε ιδιωτικά σχολεία εφόσον υπάρχει δομή ειδικής αγωγής, ή αντίστοιχα ψυχολογική υπηρεσία, δεδομένου ότι τα ιδιωτικά σχολεία εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας. Οι 320 ώρες, μετά από συνεννόηση με τον επόπτη/προϊστάμενο του φορέα και τη σύμφωνη γνώμη του/της Επιστημονικά Υπευθύνου της ΠΑ, δύναται να πραγματοποιηθούν σε ένα μόνο συνεργαζόμενο φορέα (σχολική μονάδα ή διαγνωστικό κέντρο).
- 100 ώρες αφιερώνονται σε οργανωμένες συναντήσεις στο χώρο του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής εποπτείας, συμβουλευτικής καθοδήγησης και επαγγελματικής και προσωπικής ανάπτυξης των φοιτητών και φοιτητριών. Οι συναντήσεις αυτές περιλαμβάνουν 6 ώρες ενημέρωσης σχετικά με τη διαδικασία της ΠΑ, 60 ώρες ακαδημαϊκής εποπτείας, 12 ώρες εξειδικευμένων σεμιναρίων γύρω από θέματα Σχολικής Ψυχολογίας και Ειδικής Αγωγής

και 22 ώρες 'Βιωματικών σεμιναρίων προσωπικής ανάπτυξης και συμβουλευτικής υποστήριξης' που αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των ΜΦ σε θέματα επικοινωνίας και προσωπικής ανάπτυξης, όπως αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, χρήση της ενσυναίσθησης ως μέσου επικοινωνίας, διαχείριση του άγχους, αντιμετώπιση προβλημάτων στο χώρο της εκπαίδευσης και άλλους εργασιακούς χώρους, ισότητα φύλων κ.α. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν βιωματικές ασκήσεις οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω ποικίλων ψυχοθεραπευτικών μεθόδων και προσεγγίσεων, όπως η γνωσιακή-συμπεριφοριστική, η υπαρξιακή, η θεραπεία μέσω τέχνης, η μορφολογική θεραπεία, το κλασικό ψυχόδραμα και η δραματοθεραπεία. Η εποπτεία στο Πανεπιστήμιο σε συνδυασμό με την εποπτεία στους φορείς προάγει το μοντέλο επιστήμονα-επαγγελματία και τη λειτουργία του ειδικού παιδαγωγού/ψυχολόγου στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται σε διεθνή πρότυπα καλών πρακτικών για την Πρακτική Άσκηση στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία και σε θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας.

- 80 ώρες αφιερώνονται στη διαχείριση του φόρτου εργασίας της ΠΑ, δηλ. στην εργασία που απαιτείται για την προετοιμασία της ΠΑ, το σχεδιασμό, την υλοποίηση και ολοκλήρωση των μαθησιακών δραστηριοτήτων και λοιπών υποχρεώσεων (συμπλήρωση παρουσιολογίου, ημερολογίου δραστηριοτήτων και δελτίου αναστοχασμού, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας/αρθρογραφίας, αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη, συγγραφή και παρουσίαση εργασίας, εξατομικευμένη καθοδήγηση και συμβουλευτική, προετοιμασία παρουσίασης μελέτης περίπτωσης) καθώς και την επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της ΠΑ.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών των ΜΦ Ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη», η ΠΑ αντιστοιχεί σε δύο (2) μαθήματα και έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Στο πλαίσιο της ΠΑ οι ΜΦ αξιολογούνται. Τα κριτήρια και οι μέθοδοι αξιολόγησης ανακοινώνονται στους ΜΦ στην αρχή του εξαμήνου στο οποίο πραγματοποιείται η ΠΑ. Για την ΠΑ διατηρείται σελίδα στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου στην οποία αναρτώνται το περίγραμμα της ΠΑ, τα μαθησιακά αποτελέσματα, οι διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι, ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης της επίδοσης των ΜΦ και ενδεικτική βιβλιογραφία. Επιπλέον, η ηλεκτρονική τάξη της ΠΑ περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα έντυπα (παρουσιολόγια, πρωτόκολλα παρατήρησης, σχέδια μαθήματος κ.ά.) για την οργάνωση και υλοποίησή της από τους ΜΦ.

Λόγω του αμιγώς ψυχοπαιδαγωγικού περιεχομένου όλων των προσφερόμενων μαθημάτων αλλά και της θεσμοθέτησης υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης 20 Πιστωτικών Μονάδων ECTS, στους/στις αποφοίτους της Ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη» αποδίδεται Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

Β' Ειδίκευση: Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων

Α' εξάμηνο σπουδών		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μαθήματα		
1	Παιδαγωγική Ψυχολογία- Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης	9
2	Οργάνωση, διοίκηση και οικονομικά της εκπαίδευσης	7
3	Διαχείριση της σχολικής τάξης	7
4	Μεθοδολογία έρευνας	7
Σύνολο		30

<i>Β' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Οργανωσιακή συμπεριφορά στην εκπαίδευση	7
2	Σχολική ηγεσία και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού	8
3	Αξιολόγηση σχολικών μονάδων, εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης	7
4	Πολιτιστική Πολιτική στην εκπαιδευτική μονάδα	8
Σύνολο		30
<i>Γ' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Θεσμικό πλαίσιο διοίκησης σχολικών μονάδων	7
2	Αποτελεσματική ηγεσία και διοίκηση ανθρώπινων πόρων	8
3	Καινοτομία και επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση	7
4	Εφαρμογές των ΤΠΕ στη διοίκηση της εκπαίδευσης και την εκπαιδευτική πράξη	8
Σύνολο		30
<i>Δ' εξάμηνο σπουδών</i>		
		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία		30
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων ECTS Β' ειδίκευσης		120

Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Α' εξάμηνο

«Παιδαγωγική Ψυχολογία- Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης»: Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θέματα που αφορούν στο ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στις θεωρητικές προσεγγίσεις για την μάθηση του παιδιού με έμφαση στη γνωστική και την κοινωνική/συναισθηματική ανάπτυξη, στις ατομικές διαφορές των παιδιών στο σχολείο (νοημοσύνη, προσωπικότητα, κίνητρα, αυτοεκτίμηση, συναισθήματα κα), στο ψυχοκοινωνικό κλίμα της τάξης, στο ρόλο της οικογένειας στην ανάπτυξη του παιδιού, στην ψυχολογία της μαθησιακής διαδικασίας, στη διαχείριση της σχολικής τάξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις σύγχρονες θεωρίες και απόψεις για το ρόλο των συναισθημάτων στις διαπροσωπικές σχέσεις και τη μαθησιακή διαδικασία. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος εντάσσονται τα 'Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης' διάρκειας 22 ωρών. Τα σεμινάρια αυτά αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των ΜΦ σε θέματα επικοινωνίας και προσωπικής ανάπτυξης, όπως αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, χρήση της ενσυναίσθησης ως μέσου επικοινωνίας, διαχείριση του άγχους, αντιμετώπιση προβλημάτων στο χώρο της εκπαίδευσης και άλλους εργασιακούς χώρους, ισότητα φύλων κα. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν βιωματικές ασκήσεις οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω ποικίλων ψυχοθεραπευτικών μεθόδων.

«Οργάνωση, διοίκηση και οικονομικά της εκπαίδευσης»: Εισαγωγή στη διοικητική σκέψη. Η Λειτουργία του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού-Στρατηγικός Προγραμματισμός. Λήψη αποφάσεων-Στρατηγικές Αποφάσεις. Οργανωτική Θεωρία. Βασικά θέματα Οργανωτικού Σχεδιασμού. Η

λειτουργία της Διεύθυνσης. Η λειτουργία του Ελέγχου. Η εκπαιδευτική μονάδα ως ανοικτό σύστημα. Διοικητική δραστηριότητα του διευθυντή/της διευθύντριας σχολείου. Διαχείριση κρίσεων στο σχολείο. Η Οργάνωση και Λειτουργία μιας σχολικής μονάδας. Μελέτη Περιπτώσεων. Διοικητική οργάνωση του κράτους, πράξεις των διοικητικών οργάνων, γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ερμηνεία της εκπαιδευτικής νομοθεσίας, εφαρμογή του διοικητικού δικαίου στη σχολική εκπαίδευση, διοικητική διαδικασία, αρχές καλής διοίκησης, βασικές οργανωτικές αρχές, υπαλληλικός κώδικας, καθηκοντολόγιο εκπαιδευτικών και ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού, υπηρεσιακή κατάσταση των εκπαιδευτικών, πειθαρχικό δίκαιο δημοσίων υπαλλήλων - εκπαιδευτικών, επιλογή διευθυντών σχολείων. Η εκπαίδευση ως αγαθό και η αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών, ισορροπία στην αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών, κόστος και χρηματοδότηση εκπαιδευτικών υπηρεσιών, εκπαίδευση και αγορά εργασίας, εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη, θεωρίες για τη θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου.

«Διαχείριση σχολικής τάξης»: Το μάθημα αφορά στη διαχείριση της σχολικής τάξης και της επικοινωνίας μέσα σε αυτή αλλά και στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον. Σχετίζεται με την ειδικότερη επαγγελματική δεξιότητα του εκπαιδευτικού να διαμορφώνει το μαθησιακό περιβάλλον της σχολικής τάξης με τέτοιο τρόπο ώστε να προάγεται η ψυχοασυναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών του. Στο παραπάνω πλαίσιο μελετώνται οι βασικές αρχές διαχείρισης της διδασκαλίας της τάξης (κλίμα, συμπεριφορά μαθητών, περιβάλλον), οι αρχές της συμπερίληψης, οι παράγοντες που διαμορφώνουν την ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων, η οργάνωση της σχολικής τάξης, η προσαρμογή των μαθητών και μαθητριών στο περιβάλλον της τάξης, η επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και μεταξύ σχολείου-οικογένειας-κοινότητας. Επίσης, μελετώνται οι βασικές τεχνικές επίλυσης συγκρούσεων και κρίσεων στην τάξη και το σχολείο μέσα από μελέτες περίπτωσης.

«Μεθοδολογία έρευνας»: Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται θέματα όπως: Σχεδιασμός έρευνας, μέθοδοι έρευνας, ερευνητικός πληθυσμός και μέσα συλλογής ερευνητικών δεδομένων. Ποιοτική έρευνα. Ποσοτική έρευνα. Βιβλιογραφική ανασκόπηση. Επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων. Ανάλυση και σχολιασμός ερευνητικών αποτελεσμάτων. Δομή και συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

Β' εξάμηνο

«Οργανωσιακή συμπεριφορά στην εκπαίδευση»: Αναλύονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες: εισαγωγή στην οργανωσιακή συμπεριφορά, αντίληψη, προσωπικότητα και συναισθηματική νοημοσύνη, παρακίνηση – παρώθηση, στάσεις, αξίες και διαφορετικότητα, ομάδες και ομαδική εργασία, ικανότητες και οργανωσιακή συμπεριφορά, οργανωσιακή κουλτούρα και κλίμα, οργανωσιακή μάθηση και ανάπτυξη ατομικών και συλλογικών ικανοτήτων, ηγεσία και εξουσία στην εκπαίδευση, συγκρούσεις και διαπραγματεύσεις, λήψη αποφάσεων, οργανωσιακή αλλαγή.

«Σχολική ηγεσία και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού»: Έννοια, μοντέλα και θεωρίες της ηγεσίας, Η φύση της Ομάδας, Κουλτούρα και Ηγεσία, Ηγεσία και Συμπεριφορά, Κοινωνικό Κεφάλαιο και Ηγεσία, Βιώσιμη Ηγεσία, Διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής στη χώρα μας, Διαχείριση Κινδύνου, Έννοια και τεχνικές επίλυσης διοικητικών προβλημάτων και διαστάσεις των συλλογικών αποφάσεων μέσω του συλλόγου διδασκόντων. Το μάθημα περιλαμβάνει βιωματικές ασκήσεις επαγγελματικής ανάπτυξης που αποσκοπούν στην ανάπτυξη εξειδικευμένης γνώσης και ειδικών επαγγελματικών δεξιοτήτων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των ασκήσεων αυτών οι ΜΦ εξοικειώνονται με θέματα σχετικά με τα σύγχρονα μοντέλα σχολικής ηγεσίας και την εξέταση της αμφίδρομης σχέσης αυτής με την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού μέσω βιωματικών τεχνικών και πρακτικών μεθόδων, με απώτερο στόχο την επίτευξη υψηλών αποδόσεων των εκπαιδευτικών οργανισμών.

«Αξιολόγηση σχολικών μονάδων, εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης»: Το μάθημα αυτό αποβλέπει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και την παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων

σχετικά με την αξιολόγηση των στελεχών της εκπαίδευσης και την εξοικείωση με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο. Ειδικότερα, οι ενότητες που θα αναπτυχθούν είναι οι εξής: Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου-Βασικές έννοιες και θεωρίες, Αξιολόγηση και σχολική αποτελεσματικότητα, Εκπαιδευτική διοίκηση και αξιολόγηση Σχολικών Μονάδων, Εκπαιδευτικών και Στελεχών Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, Μέθοδοι και διαδικασίες αξιολόγησης, Εργαλεία αξιολόγησης, Η διεθνής εμπειρία της αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου και στελεχών της εκπαίδευσης.

«Πολιτιστική Πολιτική στην εκπαιδευτική μονάδα»: Πολιτισμός και Σχολείο. Πολιτιστική πολιτική στην εκπαιδευτική μονάδα - Ο ρόλος του Διευθυντή. Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων- Πολιτιστικά Προγράμματα: Οργάνωση και Σημασία. Διοίκηση εκπαιδευτικής μονάδας και πολυπολιτισμικότητα. Η τέχνη και ο πολιτισμός ως γέφυρα και μέσο προσέγγισης μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σχολείο και τοπικός πολιτισμός. Μουσεία, Πολιτιστικά Ιδρύματα, Φορείς. Σύνδεση σχολείου και τοπικής κοινωνίας μέσω πολιτιστικών δράσεων. Σύνδεση σχολείου με τη διεθνή κοινότητα μέσω πολιτιστικών δράσεων. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και μελέτες περίπτωσης.

Γ' εξάμηνο

«Θεσμικό πλαίσιο διοίκησης σχολικών μονάδων»: Διοικητική οργάνωση του κράτους, πράξεις των διοικητικών οργάνων, έννοια - πηγές και γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ερμηνεία της εκπαιδευτικής νομοθεσίας, εφαρμογή του διοικητικού δικαίου στη σχολική εκπαίδευση, διοικητική διαδικασία, αρχές καλής διοίκησης, βασικές οργανωτικές αρχές, υπαλληλικός κώδικας, καθηκοντολόγιο εκπαιδευτικών και ειδικού εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού, υπηρεσιακή κατάσταση των εκπαιδευτικών, πειθαρχικό δίκαιο δημοσίων υπαλλήλων - εκπαιδευτικών, επιλογή διευθυντών σχολείων, μελέτες περίπτωσης.

«Αποτελεσματική ηγεσία και διοίκηση ανθρώπινων πόρων»: Εισαγωγή στη διοίκηση ανθρωπίνων πόρων, Προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού, Δυναμικό περιβάλλον και αρχές της διοίκησης, Αξίες και Ηθική, Ανάλυση θέσεων εργασίας και περιγραφή θέσεων εργασίας, Στελέχωση (περιλαμβάνει και την επιλογή του προσωπικού), Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Κατανομή των εργασιών, Ικανοποίηση εργασίας και επίδοση των εργαζομένων, Αξιολόγηση Ανθρώπινου Δυναμικού και Πολιτικές Αμοιβών, Διαχείριση παραπόνων, Διοίκηση Αλλαγών και Οργανωσιακές Αλλαγές, Κοινωνική Πολιτική και Δημόσια Διοίκηση.

«Καινοτομία και επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση»: Το συγκεκριμένο μάθημα αφορά στις έννοιες Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας στον τομέα της Εκπαίδευσης και εστιάζει στην διαδικασία ανάπτυξης σχετικής κουλτούρας και στις πρακτικές εφαρμογής νέων ιδεών και σχετικών πρωτοβουλιών σε ήδη υπάρχοντες εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: Βασικές έννοιες Διαχείρισης Πόρων/εκπαιδευτικών φορέων και Διοίκησης Βάσει Στόχων, Ανοικτά Συστήματα Καινοτομίας και εκπαίδευση, Φάσεις σχεδιασμού και οργάνωσης δράσεων και φορέων στο πλαίσιο της ορθολογικής, διαχείρισης πόρων στον τομέα της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στους εκπαιδευτικούς φορείς, Βασικές αρχές και πρακτικές προϋπολογισμού δράσεων εκπαιδευτικών φορέων, Έννοιες και τύποι δικτύωσης, συνεργειών με άλλους φορείς και οργανισμούς, Επιχειρηματικές στρατηγικές και ευκαιρίες για εκπαιδευτικούς φορείς, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στον τομέα της εκπαίδευσης, Αναλυτική Δομή Επιχειρηματικών Σχεδίων Δράσης μαθητών στο πλαίσιο διαγωνισμών και συναφών πρωτοβουλιών.

«Εφαρμογές των ΤΠΕ στη διοίκηση της εκπαίδευσης και την εκπαιδευτική πράξη»: Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στα ακόλουθα: (α) Απόκτηση βασικών γνώσεων ΤΠΕ για χρήση στη διοίκηση της σχολικής μονάδας όπως Δίκτυα - Υπολογιστικό Νέφος - Διαδίκτυο των Πραγμάτων - 4η Βιομηχανική Επανάσταση, Ψηφιακός μετασχηματισμός του σχολείου - το σχολείο του μέλλοντος, Λογισμικό ανοιχτού κώδικα, Εφαρμογές κινητών, (β) ΤΠΕ στην εκπαίδευση, στη διοίκηση της Εκπαίδευσης, ως αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο, ως μέσο για τη διδασκαλία άλλων αντικειμένων

Κανονισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Εκπαίδευση και Πολιτισμός»

(κυρίως εκπαιδευτικά λογισμικά και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα), ως μέσο επικοινωνίας, (γ) Προγράμματα ψηφιακής διαχείρισης (Google suite, wetransfer, prezi, dropbox, teamviewer, κλπ.), (δ) Γνωριμία με το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (www.sch.gr), (ε) Γνωριμία με το My school, το ενιαίο πληροφοριακό σύστημα για τη μηχανογραφική υποστήριξη των σχολικών μονάδων και των διοικητικών δομών της εκπαίδευσης, (στ) Χρήση των ΤΠΕ για διαχείριση και επικοινωνία με τη σχολική κοινότητα (γονείς, καθηγητές, μαθητές), (ζ) Web 2 εργαλεία και αξιοποίησή τους στην Εκπαιδευτική και διοικητική διαδικασία (προγράμματα διαχείρισης περιεχομένου - CMS, ηλεκτρονική τάξη, blogs, wikis), (η) Εκπαιδευτικά αποθετήρια, (θ) Ασφαλής χρήση του Διαδικτύου και των ψηφιακών πόρων, (ι) Μέσα σύγχρονης/ασύγχρονης επικοινωνίας και κοινωνικής δικτύωσης, (κ) Ηλεκτρονικά περιοδικά - Ψηφιακές βιβλιοθήκες, βάσεις δεδομένων και οργανωμένες πηγές πληροφοριών.

Γ' ειδίκευση: «Πολιτισμική Αγωγή»

<i>Α' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Παιδαγωγική Ψυχολογία- Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης	9
2	Πολιτισμός και Πολιτισμοί	7
3	Παιδαγωγική του θεάτρου	7
4	Μεθοδολογία έρευνας	7
Σύνολο		30
<i>Β' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Ιστορία της ευρωπαϊκής τέχνης	8
2	Μουσειακή εκπαίδευση	7
3	Πολιτισμός και περιβάλλον	7
4	Πολιτιστική διαχείριση και τουρισμός	8
Σύνολο		30
<i>Γ' εξάμηνο σπουδών</i>		
Μαθήματα		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
1	Πολιτιστικές διαδρομές	7
2	Πολιτισμική τεχνολογία	8
3	Λογοτεχνία και Τύπος στην εκπαίδευση	7
4	Διατροφή και Πολιτισμός	8
Σύνολο		30
<i>Δ' εξάμηνο σπουδών</i>		
		Αριθμός Πιστωτικών Μονάδων ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία		30
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων ECTS Γ' ειδίκευσης		120

Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

Α' εξάμηνο

«Παιδαγωγική Ψυχολογία- Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης»: Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θέματα που αφορούν στο ρόλο της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής και διδακτικής διαδικασίας και στις θεωρητικές προσεγγίσεις για την μάθηση του παιδιού στο κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον. Οι κύριοι θεματικοί άξονες του μαθήματος αφορούν στους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν και διαμορφώνουν το μαθησιακό περιβάλλον, όπως ο πολυμορφικός ρόλος του/της σύγχρονου εκπαιδευτικού, τα στάδια της επαγγελματικής του/της ανάπτυξης, επαγγελματικό άγχος και αποτελεσματικότητα στη διδασκαλία, δυσκολίες διαχείρισης της τάξης σε σχέση με τη διαμόρφωση υγιούς μαθησιακού περιβάλλοντος. Συμβουλευτικές δεξιότητες του/της εκπαιδευτικού. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος εντάσσονται τα 'Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης' διάρκειας 22 ωρών. Τα σεμινάρια αυτά αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση των ΜΦ σε θέματα επικοινωνίας και προσωπικής ανάπτυξης, όπως αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων, χρήση της ενσυναίσθησης ως μέσου επικοινωνίας, διαχείριση του άγχους, αντιμετώπιση προβλημάτων στο χώρο της εκπαίδευσης και άλλους εργασιακούς χώρους, ισότητα φύλων κ.α. Τα σεμινάρια περιλαμβάνουν βιωματικές ασκήσεις οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω ποικίλων ψυχοθεραπευτικών μεθόδων.

«Πολιτισμός και Πολιτισμοί»: Οι Έννοιες του Πολιτισμού και της Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Αρχαίοι πολιτισμοί. Μεσαιωνικοί πολιτισμοί της Ευρώπης. Ο Δυτικός πολιτισμός. Πολιτισμοί της Μέσης Ανατολής και Δυτικής Ασίας. Πολιτισμοί της ΝΑ Ασίας και Άπω Ανατολής. Προκολομβιανοί πολιτισμοί. Πολιτισμοί της Αφρικής. Πολιτισμοί της Ωκεανίας. Ελληνικός Πολιτισμός. Πολιτισμοί και Παγκοσμιοποίηση.

«Παιδαγωγική του θεάτρου»: Το θέατρο στην εκπαίδευση: Ιστορική αναδρομή, Οροθέτηση της Παιδαγωγικής του θεάτρου, Ψυχολογική θεώρηση, Ψυχοκοινωνική διάσταση-Θεατρική εμπύχωση και ομάδα, Η καλλιτεχνική υπόσταση, Διδακτική Μεθοδολογία: Το Παιχνίδι, Το Θεατρικό Παιχνίδι στην Εκπαίδευση, Διερευνητική Δραματοποίηση στην Εκπαίδευση, Διερευνητική Δραματοποίηση και Διαθεματική Οργάνωση της διδασκαλίας, Η ευέλικτη ζώνη ως πλαίσιο αυτονομίας του δασκάλου στην οργάνωση της διδασκαλίας και μάθησης, Τα παιδιά ως ερευνητές, Η δημιουργία λόγου και η θέση και λύση προβλήματος ως διαθεματικές και θεατρικές δεξιότητες, Η Θεατρική Αγωγή και το Αναλυτικό Πρόγραμμα, Ο Εμπυχωτής, Σχεδιασμός-Ανάπτυξη και Στοχαστική Αξιολόγηση Του Θεατρικού Εργαστηρίου, Δομικά Στοιχεία και Τεχνικές του Θεάτρου: Δομικά Στοιχεία του Θεάτρου, Τεχνικές Θεατρικού κειμένου, Θεατρικές Τεχνικές, Παιχνίδια και Ασκήσεις, Σκηνικές Πρακτικές, Οι ερωτήσεις του εμπυχωτή/της εμπυχωτριάς, Τεχνικές ερώτησης, Οι ερωτήσεις των παιδιών.

«Διατροφή και Πολιτισμός»: Θεματικές ενότητες: η Διατροφή ως στοιχείο Πολιτισμού, η Διατροφική Παράδοση στην Ελλάδα, Ανθρωπολογία της Διατροφής, η Παλαιολιθική Διατροφή, η Παραδοσιακή Μεσογειακή Διατροφή και Υγεία, Διατροφική Συμπεριφορά, Τρόφιμα, Ιδεολογία και Συναισθήματα, οι Κοινωνικές Διαστάσεις της Διατροφής, Τροφή και Συμβολισμός, η Διατροφή στην Αρχαία Ελλάδα και στο Βυζάντιο, Θρησκεία και Διατροφή, Παχυσαρκία, Διατροφικές συνήθειες: Αλληλεπίδραση πολιτισμού και βιολογίας. Η εξέλιξη στις γεύσεις των Ελλήνων/των Ελληνίδων, Η εξέλιξη των μαγειρικών σκευών, Ο Πολιτισμός της διατροφής στο Αιγαίο: ένας οδηγός αρετής για τις σύγχρονες κοινωνίες, Τοπικές κουζίνες και κουζίνες του κόσμου, Βιώσιμη Κατανάλωση και Πολιτισμός, Παγκόσμια Επισιτιστική Κρίση.

Β' εξάμηνο

«Ιστορία της ευρωπαϊκής τέχνης»: Εισαγωγή- Έννοιες. Η Τέχνη και ο Άνθρωπος. Οι Απαρχές της Ευρωπαϊκής Τέχνης. Κύρια Καλλιτεχνικά Ρεύματα: Αναγέννηση-Μανιερισμός-Μπαρόκ-Κλασικισμός-Ροκοκό-Νεοκλασικισμός-Ρομαντισμός-Ρεαλισμός-Ιμπρεσιονισμός-Μεταϊμπρεσιονιστικά Ρεύματα-

Αφαίρεση- Φοβισμός- Εξπρεσιονισμός- Κυβισμός- Σουρεαλισμός- Μοντερνισμός και Παράδοση- Μεταμοντερνισμός- Σύγχρονη Τέχνη. Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες εξοικειώνονται με τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων μετά από παρακολούθηση ανάλογων βιωματικών δράσεων σε σχολικές μονάδες, μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με την εκπαίδευση και τον πολιτισμό και με ακόλουθο σχολιασμό και καταγραφή απόψεων. Η διάρκεια των βιωματικών δράσεων είναι 12 ώρες και αποσκοπούν στην εξοικείωση των ΜΦ με τη διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων μετά από παρακολούθηση ανάλογων βιωματικών δράσεων σε μουσεία, ιδρύματα και φορείς που ασχολούνται με την εκπαίδευση και τον πολιτισμό και με ακόλουθο σχολιασμό και καταγραφή απόψεων.

«Μουσειακή εκπαίδευση»: Το μάθημα προσεγγίζει την έννοια της μουσειακής εκπαίδευσης υπό το πρίσμα σύγχρονων επιστημολογικών προσεγγίσεων για την επικοινωνία και τη μάθηση και στη συνέχεια προσφέρει τα μεθοδολογικά εργαλεία για τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου στα μουσεία. Παράλληλα, παρέχει τη δυνατότητα στους ΜΦ να εξοικειωθούν με την εφαρμογή εκπαιδευτικών δράσεων μέσα από επισκέψεις σε μουσεία και την παρουσίαση επιτυχημένων παραδειγμάτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

«Πολιτισμός και περιβάλλον»: Εισαγωγή-Η σχέση ανθρώπου περιβάλλοντος, Οι πληθυσμιακές πιέσεις στο περιβάλλον, Υπάρχει «καλή» κατανάλωση; Οικονομία, Πολιτισμός και Περιβάλλον, Η ανθρώπινη διατροφή ως παράγοντας επιβάρυνσης, Περιβαλλοντική Αγωγή, Περιβαλλοντικά ηθική διαβίωση - Το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα, Πολιτισμός, Ανάπτυξη και Περιβαλλοντικές επιπτώσεις, Οι επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα αρχαία μνημεία.

«Πολιτιστική διαχείριση και τουρισμός»: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: Ο πολιτισμός ως αγαθό - Έννοιες Πολιτισμικής Βιομηχανίας, προβληματισμοί, Φάσεις σχεδιασμού και οργάνωσης πολιτισμικών δράσεων και φορέων στο πλαίσιο της ορθολογικής διαχείρισης πόρων, Βασικές αρχές και πρακτικές προϋπολογισμού πολιτιστικών δράσεων, Βασικές έννοιες και εφαρμογή 'ολοκληρωμένου' μάρκετινγκ στον τομέα των υπηρεσιών και του πολιτισμού, Σημασία και βασικές έννοιες της Εξυπηρέτησης και Ικανοποίησης επισκεπτών, Επικοινωνίες μάρκετινγκ στον πολιτισμό-ο ρόλος της τεχνολογίας, Βιώσιμες πρακτικές σε πολιτιστικούς φορείς, Ο πολιτισμός ως αγαθό και η σχέση του με τον τουρισμό, Πολιτισμικός τουρισμός: εννοιολογικές προσεγγίσεις, ιδιαιτερότητες, σημασία για τον επιχειρηματικό κόσμο, Μορφές πολιτισμικού τουρισμού, Ανάλυση των πολιτισμικών τουριστών/τουριστριών. Ο ρόλος της εξυπηρέτησης πελατών/πελατισσών στον πολιτισμό και τουρισμό, Από την ιδέα στην πράξη – Βασικές έννοιες επιχειρηματικότητας, Επιχειρηματικές στρατηγικές και ευκαιρίες στον τομέα του πολιτισμού και του πολιτισμικού τουρισμού, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στον τομέα του πολιτισμού.

Γ' εξάμηνο

«Πολιτιστικές διαδρομές»: Εισαγωγή στον πολιτισμό και τον Τουρισμό. Η σημασία των πολιτιστικών διαδρομών για τον σύγχρονο άνθρωπο. Χαρακτηριστικά των Ειδικών Μορφών Τουρισμού. Οι νέες προσεγγίσεις στην έννοια του πολιτιστικού πόρου. Πολιτιστικός Τουρισμός: χαρακτηριστικά, εξελίξεις. Ζητήματα σχετικά με τον Θρησκευτικό και Προσκυνηματικό Τουρισμό.

«Πολιτισμική τεχνολογία»: Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και η χρήση τους στην παρουσίαση και ανάδειξη πολιτισμικών αγαθών. Εξοικείωση με την έννοια των μεταδεδομένων. Ψηφιοποίηση ήχου, μουσικών συλλογών, εικόνας, κινούμενης εικόνας (video). Ψηφιακές Βιβλιοθήκες. Εργαλεία και πρότυπα που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση της ψηφιακής πληροφορίας από τους αντίστοιχους διεθνείς οργανισμούς. Μουσειολογία και Πληροφορική. Κυβερνοχώρος, Πολυμέσα και Τέχνη. Τρισδιάστατα Γραφικά για αποτύπωση μιας Εικονικής και Επαυξημένης Πραγματικότητας. Ενημέρωση και Επικοινωνία στον Παγκόσμιο Ιστό.

«Λογοτεχνία και Τύπος στην εκπαίδευση»: Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται, σε ένα πρώτο μέρος, οι βασικές περίοδοι ανάπτυξης του νεανικού και του μαθητικού εντύπου στην Ελλάδα μέσα από την ιστορία του, τους κυριότερους σταθμούς του και μέσα από συγκρίσεις με ευρωπαϊκά αντίστοιχα έντυπα. Σε ένα δεύτερο μέρος, αναλύεται η νεανική λογοτεχνία μέσα από σύγχρονες θεματικές: η φεμινιστική νεανική λογοτεχνία, η νεανική λογοτεχνία και το ζήτημα της μετανάστευσης, και άλλα κοινωνικά ζητήματα. Εξετάζονται επίσης η θέση του λογοτεχνικού κειμένου στην εκπαίδευση, οι σύγχρονες θεωρίες της λογοτεχνίας και της διδακτικής, καθώς και η διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων σε σχολικά περιβάλλοντα.

«Μεθοδολογία έρευνας»: Εισαγωγή στην επιστημονική εργασία. Σχεδιασμός και υλοποίηση έρευνας. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην ιστορία της τέχνης και του πολιτισμού. Ορισμός, στόχοι και χαρακτηριστικά της ποιοτικής πρωτογενούς έρευνας. Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας: μελέτη περίπτωσης, εθνογραφική έρευνα, έρευνα δράσης, βιογραφία. Προσεγγίσεις και μέθοδοι συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα. Βιβλιογραφική έρευνα. Ανάλυση των επιστημονικών κειμένων, καθώς και οι τρόποι αναζήτησης πηγών σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων. Μορφές δεδομένων. Δειγματοληψία. Κωδικοποίηση δεδομένων και δημιουργία βάσης δεδομένων. Καταχώρηση- Παρουσίαση και ανάλυση δεδομένων. Δομή και συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

Άρθρο 7

Εξετάσεις και αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών/Φοιτητριών

7.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δώδεκα (12) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Όλες οι υποχρεώσεις φοίτησης στο πλαίσιο των μαθημάτων, όπως η συγγραφή, παρουσίαση και παράδοση εργασιών, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πλήρως εντός της διάρκειας του εξαμήνου και μέχρι τη λήξη των εξετάσεων.

7.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.

7.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργασιών κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας/Μία ΜΦ θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 75% των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο/η ΜΦ υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος αναλαμβάνοντας επίσης εκ νέου τις απαιτούμενες από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα εργασίες ή άλλες δραστηριότητες. Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω μετά το πέρας του προβλεπόμενου από τον νόμο χρονικού διαστήματος, το θέμα παραπέμπεται στη ΣΕ του ΠΜΣ, η οποία εισηγείται την οριστική διαγραφή του/της ΜΦ από τα μητρώα του ΠΜΣ.

7.4 Η αξιολόγηση των ΜΦ και της επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου, ή δύναται να στηριχθεί και σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου ή να εφαρμοστεί συνδυασμός όλων των παραπάνω. Τα κριτήρια και ο τρόπος αξιολόγησης ορίζονται από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα του κάθε μαθήματος, ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου και περιγράφονται αναλυτικά στη σελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα χρησιμοποιούμενου και του μισού (0,5) κατά την κρίση του διδάσκοντος/της διδάσκουσας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων

ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα και εισάγονται/οριστικοποιούνται στο φοιτητολόγιο μέσα σε δύο (2) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/διδάσκουσα, ο Διευθυντής/η Διευθύντρια του ΠΜΣ ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος.

7.5 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

7.6 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι και κατάλληλες προσαρμογές για την αξιολόγηση ΜΦ με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της ΣΕ και εισήγηση του/της Συμβούλου Καθηγητή/Καθηγήτριας Φοιτητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΦμΕΕΑ) του Πανεπιστημίου.

7.7 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο διδάσκων/η διδάσκουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο ίδιος/η ίδια πρόσφορο, τον/την ΜΦ (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο διδάσκων/η διδάσκουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/μόνη της με τον εξεταζόμενο/την εξεταζόμενη ΜΦ.

7.8 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ο/Η ΜΦ θεωρείται ότι έχει αποτύχει στο μάθημα όταν: (α) ο τελικός βαθμός του/της στο μάθημα είναι μικρότερος από το έξι (06), (β) δεν έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το μάθημα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου στο οποίο προσφέρεται το μάθημα, και (γ) δεν προσέρχεται στην εξέταση. Τονίζεται ότι σε περίπτωση εντοπισμού και διακρίβωσης λογοκλοπής σε εργασία του/της ΜΦ, η εργασία μηδενίζεται.

7.9 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από αίτημα του αρμόδιου διδάσκοντα/της αρμόδιας διδάσκουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ενστάσεις για τη βαθμολόγηση σε μάθημα, υποβάλλονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Η ένσταση εξετάζεται από Επιτροπή που συστήνεται από τη Συνέλευση Τμήματος για τον σκοπό αυτό, ειδάλλως από τη ΣΕ. Η αναβαθμολόγηση πραγματοποιείται μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

7.10 Αν ο/η ΜΦ αποτύχει περισσότερες από δύο (2) φορές στο ίδιο μάθημα, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό να θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος/η υπεύθυνη της εξέτασης διδάσκων/διδάσκουσα. Σε περίπτωση αποτυχίας του/της ΜΦ στην εξέτασή του/της από την τριμελή επιτροπή, η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να αποφασίσει κατά περίπτωση, και μετά από συνεκτίμηση της συνολικής πορείας του/της, την εκ νέου παρακολούθηση του μαθήματος από τον/την ΜΦ ή τη διαγραφή του/της από το ΠΜΣ.

7.11 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για ένα έτος. Προς διευκόλυνση των εξεταστικών διαδικασιών ο εξεταστής/η εξετάστρια διατηρεί, σε ιδιαίτερο αρχείο, τα θέματα που θέτει σε κάθε εξεταστική περίοδο.

7.12 Ο τελικός βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) προκύπτει από τη βαθμολογία του/της ΜΦ στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών και στην Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με βάση τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας. Αναλυτικά, ο τελικός βαθμός είναι το άθροισμα της μέσης βαθμολογίας του/της ΜΦ στα μαθήματα πολλαπλασιαζόμενης με το συντελεστή 0,6 και της μέσης βαθμολογίας στη Δ.Ε. πολλαπλασιαζόμενης με το συντελεστή 0,4. Για την αποτύπωση του τελικού βαθμού χρησιμοποιείται η παρακάτω δεκαβάθμια βαθμολογική

κλίμακα με προσέγγιση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο και χαρακτηρίζεται, με βάση την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα (10,00 έως 8,45), Λίαν καλώς (8,44 έως 6,95), Καλώς (6,94 έως 6,00). Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε ΜΦ οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων, να ολοκληρώσει την ΠΑ, να τακτοποιήσει τυχόν οικονομικές εκκρεμότητες, να ολοκληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του προς άλλες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι 120 ECTS.

Άρθρο 8

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

8.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχή εξέταση σε αυτά, πλην το πολύ δύο (2).

8.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό και είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

8.3 Οι ΜΦ καταθέτουν ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του ΠΜΣ αίτηση με το θέμα της διπλωματικής εργασίας τους, αφού προηγουμένως έχουν επικοινωνήσει και συνεργαστεί με τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες και έχουν λάβει τη σύμφωνη γνώμη τους. Η Γραμματεία του ΠΜΣ σε εύλογο χρονικό διάστημα κοινοποιεί σε ΜΦ και διδάσκοντες/διδάσκουσες τη λίστα των δηλωθέντων θεμάτων διπλωματικής εργασίας. Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες ελέγχουν τα θέματα που τους/τις αφορούν και, εφόσον συμφωνούν, προτείνουν δύο ακόμα διδάσκοντες/διδάσκουσες προκειμένου να συγκροτηθεί η τριμελής εξεταστική επιτροπή για την αξιολόγηση της ΜΔΕ. Σε περίπτωση που οι διδάσκοντες/διδάσκουσες διαφωνούν σε κάτι (π.χ. με τη διατύπωση του θέματος κ.ά.), θα πρέπει να ενημερώσουν έγκαιρα τους/τις ΜΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η όποια τυχόν αλλαγή προκύψει να ανακοινωθεί στη ΣΕ. Η ΣΕ, με βάση την οριστική λίστα δηλωθέντων θεμάτων ΜΔΕ, ορίζει τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την αξιολόγηση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα. Τα θέματα ΔΕ ανακοινώνονται και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η γλώσσα συγγραφής της ΜΔΕ είναι η ελληνική (με εκτεταμένη περίληψη στην αγγλική), και σε ειδικές περιπτώσεις η αγγλική (με εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική) με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ, και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

8.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί κατόπιν αίτησης του/της ΜΦ και της σύμφωνης γνώμης του επιβλέποντος/της επιβλέπουσας προς τη ΣΕ του ΠΜΣ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής ή τροποποίησης του θέματος της διπλωματικής εργασίας.

8.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η ΜΦ οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της ΜΔΕ ο/η ΜΦ θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον δημόσιες υποστηρίξεις ΜΔΕ άλλου/άλλης ΜΦ του ΠΜΣ.

8.6 Ο Επιβλέπων/Η Επιβλέπουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της ΜΔΕ ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος: α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή άλλου Α.Ε.Ι., γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές, δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες, ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13^Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ, δύναται

να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υποψηφίου, δύναται η ΣΕ να εγκρίνει αντικατάσταση του επιβλέποντος ή μελών της εξεταστικής επιτροπής.

8.7 Ο αριθμός των ΜΔΕ που μπορεί να επιβλέπει κάθε διδάσκων/διδάσκουσα ορίζεται το τέσσερα (4).

8.8 Οι ΜΦ που εκπονούν ΜΔΕ θα πρέπει να έρχονται σε επικοινωνία με τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά το διάστημα εκπόνησης της εργασίας.

8.9 Σε προκαθορισμένη ώρα γίνεται δημόσια υποστήριξη της ΜΔΕ διάρκειας έως τριάντα (30) λεπτών ενώπιον των μελών της Τριμελούς επιτροπής, η οποία στη συνέχεια καταθέτει την τελική βαθμολογία της εργασίας. Η δημόσια υποστήριξη των ΜΔΕ πραγματοποιείται τρεις (3) φορές τον χρόνο, στο τέλος των εξεταστικών περιόδων.

8.10. Η αξιολόγηση της ΜΔΕ γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια: α) την πληρότητα και ποιότητα του περιεχομένου της, β) τον βαθμό κατανόησης του θέματος και ανταπόκρισης στις απαιτήσεις του, γ) την τοποθέτησή της σε σχέση με την τρέχουσα τεχνολογία και μεθοδολογία και τη διεθνή βιβλιογραφία, δ) την επιτυχή δημόσια υποστήριξη και εξέταση.

8.11 Ο βαθμός της ΜΔΕ προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών εξεταστών/εξεταστριών και είναι ακέραιος αριθμός. Η εξέταση είναι επιτυχής αν ο τελικός βαθμός είναι ανώτερος ή ίσος του έξι (6).

8.12 Σε περίπτωση απόρριψης της ΜΔΕ καθορίζεται από τη ΣΕ νέα ημερομηνία αξιολόγησης τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Κατά το διάστημα αυτό ο/η ΜΦ έχει υποχρέωση να κάνει τυχόν διορθώσεις που ζήτησε η Τριμελής επιτροπή.

8.13 Η ΜΔΕ είναι πρωτότυπο έργο του/της ΜΦ. Τα πνευματικά δικαιώματα της ΜΔΕ κατ' αρχήν, ανήκουν από κοινού και εξ ίσου στον/στην ΜΦ, στον επιβλέποντα/στην επιβλέπουσα και στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

8.14 Οι ΜΔΕ εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ιδρυματικό Αποθετήριο της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ) του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προδιαγραφές που προβλέπονται στις αποφάσεις των Τμημάτων και τον Κανονισμό λειτουργίας της ΒΚΠ.

8.15 Η χρονική διάρκεια εκπόνησης, παράδοσης και επιτυχούς αξιολόγησης της ΜΔΕ δεν μπορεί να ξεπερνά τα δύο επιπλέον ακαδημαϊκά εξάμηνα μετά το τέλος των τεσσάρων (4) εξαμήνων σπουδών του ΠΜΣ. Ειδικότερα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των τεσσάρων (4) ακαδημαϊκών εξαμήνων Σπουδών, ο/η ΜΦ έχει δικαίωμα παράτασης δύο (2) επιπλέον ακαδημαϊκών εξαμήνων, με στόχο την ολοκλήρωση, παράδοση στην τριμελή επιτροπή παρακολούθησης και επιτυχή αξιολόγηση της ΜΔΕ.

8.16 Η ΜΔΕ παραδίδεται σε τρία αντίτυπα στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Ο/Η ΜΦ οφείλει να λάβει υπόψη του τις παρατηρήσεις των εξεταστών/εξεταστριών πριν από τη διαμόρφωση της τελικής μορφής της εργασίας, γεγονός που πιστοποιεί ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα της ΜΔΕ. Στη συνέχεια ο/η ΜΦ οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, σε ημερομηνία που καθορίζεται από την επιτροπή, εντός μηνός από την υποβολή της οριστικής μορφής της εργασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται με την κλίμακα 1-10 (άριστα 10, βάση 6) και ο τελικός βαθμός προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών εξεταστών/εξεταστριών. Αν η βαθμολογική απόκλιση μεταξύ του βαθμού του επιβλέποντος/της επιβλέπουσας και αυτών των άλλων εξεταστών/εξεταστριών υπερβαίνει τους τρεις (3) βαθμούς, η ΣΕ ορίζει άλλον εξεταστή/άλλη εξετάστρια από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, και ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος που προκύπτει από τον βαθμό του νέου βαθμολογητή/της νέας βαθμολογήτριας με τους δύο πλησιέστερους προς αυτόν. Η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών

9.1 Οι ΜΦ με την εγγραφή τους στο ΠΜΣ, αποδέχονται τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- α) Αποδέχονται τους κανόνες λειτουργίας του ΠΜΣ, όπως αναπτύσσονται στον παρόντα Κανονισμό, τις αποφάσεις των οργάνων του ΠΜΣ και αναγνωρίζουν το δικαίωμα της Συνέλευσης Τμήματος να αποφασίσει τη διαγραφή τους σε περίπτωση οριστικής αποτυχίας,
- β) τις υποχρεώσεις που καθορίζει κάθε διδάσκων/διδάσκουσα, για τη διδακτική και βαθμολογική διαχείριση του μαθήματος ευθύνης του/της,
- γ) αποδέχονται τις αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις και αναγνωρίζουν το δικαίωμα της Συνέλευσης του Τμήματος να αποφασίσει τη διαγραφή τους, σε περίπτωση μη τήρησής τους,
- δ) η συμμετοχή των ΜΦ στις εκπαιδευτικές διαδικασίες (μαθήματα, πρακτική άσκηση, σεμινάρια κ.λπ.) είναι υποχρεωτική. Τα προβλήματα που προκύπτουν σχετικά με την παρακολούθηση των μαθημάτων αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση αρχικά από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα και στη συνέχεια από τον Διευθυντή/την Διευθύντρια και τη ΣΕ του Π.Μ.Σ.,
- ε) ημέρες μαθημάτων κατά τις οποίες τυχαίνει να είναι αργία δύνανται να μετατίθενται από τον διδάσκοντα/την διδάσκουσα για διεξαγωγή σε διαφορετική ημερομηνία,
- στ) Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των μαθημάτων έχουν οι ΜΦ που έχουν συμπληρώσει το καθορισμένο ποσοστό παρακολούθησης των ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος.
- ζ) Οι ΜΦ οφείλουν να σέβονται την ακαδημαϊκή δεοντολογία και ιδίως τις προβλέψεις περί λογοκλοπής και πνευματικής ιδιοκτησίας.

9.2 Οι ΜΦ έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Σε κάθε ΜΦ, με την εγγραφή του/της στο ΠΜΣ, εκχωρούνται τα παρακάτω δικαιώματα: α) δικαιούνται να αιτηθούν και να λάβουν απαλλαγή από την καταβολή των τελών, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις κατά το ακαδημαϊκό έτος σπουδών, β) δικαιούνται να λαμβάνουν υποτροφίες και να συμμετέχουν σε ανταποδοτικές δράσεις του ΠΜΣ, γ) το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο οφείλει να εξασφαλίζει στους/στις ΜΦ με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τις απαραίτητες συνθήκες προσβασιμότητας, ώστε να δύνανται να ανταπεξέλθουν στο σύνολο των ακαδημαϊκών τους υποχρεώσεων. Το Τμήμα εφαρμόζει μέτρα μέσω των οποίων διασφαλίζεται το δικαίωμα αυτό, δ) δικαιούνται να κατοχυρώνουν πρόσθετες (μη υποχρεωτικές) δεξιότητες που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και δεν συνυπολογίζονται στον τελικό βαθμό, και να αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος.

9.3 Το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο εξασφαλίζει στους/στις ΜΦ με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του ΠΜΣ. Ο/Η Σύμβουλος Καθηγητής/Καθηγήτρια φοιτητών/φοιτητριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη ΜΦ σε ακαδημαϊκά θέματα και θέματα φοίτησης ενώ το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης παρέχει ψυχολογική υποστήριξη.

9.4 Το Γραφείο Διασύνδεσης του Χαροκοπέιου παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη ΜΦ σε θέματα καριέρας, σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης.

9.5 Οι ΜΦ καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, εκπαιδευτικές επισκέψεις, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

9.6 Η Συνέλευση του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή ΜΦ εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτώματων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι/ίδιες.

9.7 Σε περίπτωση που ΜΦ διαγραφεί από το ΠΜΣ, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

9.8 Οι ΜΦ μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/φοιτητριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία στο πλαίσιο των ισχυουσών Συμφωνιών του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης με Πανεπιστήμια της αλλοδαπής. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Εξαιρείται η Πρακτική Άσκηση με εποπτεία της ειδίκευσης «Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη». Οι ΜΦ θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη ΣΕ και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος. Το ΠΜΣ μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/φοιτήτριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/φοιτητριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες.

9.9 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

9.10 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/διδάσκουσας από τους/τις ΜΦ, σύμφωνα με το άρ. 56 του Κανονισμού Σπουδών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της ΜΟΔΙΠ (βλ. και άρθρο 18).

9.11 Οι απόφοιτοι/απόφοιτες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

9.12 Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» οι ΜΦ καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των τριών χιλιάδων και πεντακοσίων (3.500) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται σε οκτώ ισόποσες δόσεις των 437,5 ευρώ κατά την έναρξη και λήξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών υποχρεώσεων, ο/η ΜΦ διαγράφεται από το ΠΜΣ. Σε ειδικές περιπτώσεις η ΣΕ μπορεί, μετά από αίτημα του/της ΜΦ, να παρατείνει την περίοδο καταβολής των διδάκτρων. Οι υποψήφιοι/υποψήφιες, σε περίπτωση που δεν μπορέσουν να ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες γίνονται δεκτοί/δεκτές ή εάν αποχωρήσουν από το Πρόγραμμα οποτεδήποτε μετά την αποδοχή της αίτησής τους και την εκ μέρους τους αποδοχή της θέσης τους στο Πρόγραμμα, δεν δικαιούνται να ζητήσουν επιστροφή των διδάκτρων που κατέβαλαν για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 10

Μηχανισμός διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων

10.1 Το ΠΜΣ εφαρμόζει Κανονισμό Λειτουργίας Μηχανισμού Διαχείρισης και Παραπόνων και Ενστάσεων (ΚαΛΜΔΠΕ) των ΜΦ με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών σε ένα υγιές, φοιτηκεντρικό ακαδημαϊκό περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από την αίσθηση ελευθερίας, δικαιοσύνης, ισότητας, συνεργασίας και σεβασμού μεταξύ όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Ο εν λόγω Μηχανισμός, συμβάλλει στον εντοπισμό και την επίλυση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη λειτουργία του ΠΜΣ, επιδιώκει την αξιολόγηση και ανάλυση των γενεσιουργών αιτιών, αποσκοπεί στη διαρκή βελτίωση της συνολικής ακαδημαϊκής εμπειρίας των ΜΦ και δεν αντικαθιστά ούτε υποκαθιστά τη λειτουργία άλλων οργάνων ή φορέων του Ιδρύματος (π.χ. Πειθαρχικά Όργανα, Συνήγορο του Φοιτητή/της Φοιτήτριας, Δομή Υποστήριξης Προσωπικού και Φοιτητικού Πληθυσμού “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη” κ.ά.).

10.2 Ως “Παράπονο” ορίζεται η δυσαρέσκεια που μπορεί να εκδηλώσει ένας/μια ΜΦ, σχετικά με την ποιότητα των παρεχόμενων ακαδημαϊκών και διοικητικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΠΜΣ. Η δυσαρέσκεια εκφράζεται επωνύμως, μπορεί να εκφραστεί γραπτώς ή προφορικά και δεν εκφράζεται για λογαριασμό τρίτου προσώπου. Ως “Ένσταση” ορίζεται η γραπτή διατύπωση αντίρρησης ή αμφιβολίας που μπορεί να υποβάλει ένας/μια ΜΦ αναφορικά με εκκρεμή ή προβληματική επίλυση ζητήματος που τον/την απασχολεί.

10.3 Ο ανωτέρω μηχανισμός καταλαμβάνει το σύνολο του ενεργού φοιτητικού πληθυσμού του ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός». Η εν λόγω διαδικασία αφορά σε κάθε μορφή δυσαρέσκειας που άπτεται της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του ΠΜΣ.

10.4 Αρμόδιο όργανο για την παρακολούθηση και ορθή εφαρμογή του ΚαΛΜΔΠΕ είναι ο Διευθυντής/η Διευθύντρια του ΠΜΣ. Σε περίπτωση που ο Διευθυντής/η Διευθύντρια του ΠΜΣ κρίνει ότι το ζήτημα υπερβαίνει τις αρμοδιότητές του/της, δύναται να το παραπέμψει στη ΣΕ.

10.5 Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας, σε όλα της τα στάδια, τα εμπλεκόμενα πρόσωπα έχουν την υποχρέωση της τήρησης και προστασίας των προσωπικών δεδομένων, όπως αυτή καθορίζεται από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

10.6 Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων

Ο Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων λειτουργεί κατά τα ακόλουθα Στάδια:

1ο Στάδιο: Επιδιώκεται η επίλυση του Παραπόνου με απευθείας διαλογική συζήτηση μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Η συζήτηση μπορεί να διεξαχθεί και με την παρουσία διαμεσολαβητή/διαμεσολαβήτριας. Κατόπιν της συζήτησης, εάν η προτεινόμενη λύση ικανοποιεί και τα δύο εμπλεκόμενα μέρη, το θέμα θεωρείται λήξαν και δεν χρήζουν περαιτέρω ενέργειες. Εάν το ζήτημα δεν επιλυθεί, ακολουθείται το 2ο Στάδιο.

2ο Στάδιο: α) Το Παράπονο ή η Ένσταση υποβάλλεται γραπτώς στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε εύλογο χρονικό διάστημα από τον χρόνο εμφάνισης του προβλήματος. Για το σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί προτυποποιημένη Φόρμα Παραπόνων και Ενστάσεων ή να υποβληθεί ως ελεύθερο κείμενο. Στο υποβληθέν έντυπο θα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια και ακρίβεια τα πραγματικά περιστατικά, καθώς και οι τυχόν προσπάθειες επίλυσης του ζητήματος που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του 1ου Σταδίου. Το έντυπο μπορεί να συνοδεύεται από τεκμηριωτικό υλικό και πρωτοκολλείται στη Γραμματεία του ΠΜΣ. β) Η Γραμματεία του ΠΜΣ διαβιβάζει το Παράπονο ή την Ένσταση (μαζί με τυχόν συνοδευτικό υλικό) στον Διευθυντή/στην Διευθύντρια του ΠΜΣ, ο οποίος/η οποία προβαίνει στις ενδεδειγμένες ενέργειες για τη διερεύνηση και αντιμετώπιση του Παραπόνου ή Ένστασης. Αναλόγως της φύσης του ζητήματος, δύναται να

καλέσει τον/την ΜΦ να εκθέσει τις απόψεις του/της. Για τον τρόπο επίλυσης του Παραπόνου ή Ένστασης, ο Διευθυντής/η Διευθύντρια του ΠΜΣ ενημερώνει τη ΣΕ του ΠΜΣ. γ) Η ΣΕ του ΠΜΣ δύναται να παραπέμψει το ζήτημα ή να ζητήσει τη συνδρομή άλλου αρμοδίου οργάνου ή Φορέα του Ιδρύματος, σε περίπτωση που κρίνει ότι αυτό υπερβαίνει τις αρμοδιότητές του ή χρήζει διαφορετικής αντιμετώπισης. δ) Η Ένσταση που υποβάλλει ΜΦ μπορεί να γίνει αποδεκτή ή να απορριφθεί. Σε περίπτωση απόρριψης, δεν επιτρέπεται η εκ νέου υποβολή Ένστασης για το ίδιο ζήτημα. ε) Σε περίπτωση που ο/η ΜΦ εξακολουθεί να ενίσταται στην έκβαση επίλυσης του ζητήματος, μπορεί να απευθυνθεί γραπτώς στο αρμόδιο όργανο του Ιδρύματος για εκ νέου διερεύνηση.

10.7 Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαχείρισης παραπόνων και ενστάσεων, ο/η ΜΦ ενημερώνεται εγγράφως από τη Γραμματεία του ΠΜΣ για την οριστική απόφαση σχετικά με το ζήτημά του. Δικαίωμα ενημέρωσης για επιλυθείσα υπόθεση δύναται να έχει τρίτο πρόσωπο, κατόπιν αίτησής του/της, υπό την προϋπόθεση ότι έχει -τεκμηριωμένα- έννομο συμφέρον.

10.8 Ο ΚαΛΜΔΠΕ εγκρίνεται από τη ΣΕ του ΠΜΣ και μπορεί να συμπληρωθεί, τροποποιηθεί και αναθεωρηθεί με απόφαση του ιδίου οργάνου.

Άρθρο 11

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος ΠΜΣ

11.1 Ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Συμβούλου στο ΠΜΣ συμβάλλει στην επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και την βελτίωση της συνολικής ακαδημαϊκής εμπειρίας των ΜΦ.

11.2 Καθήκοντα Ακαδημαϊκού Συμβούλου μπορούν να ανατεθούν σε όλους τους διδάσκοντες/όλες τις διδάσκουσες του ΠΜΣ. Η ανάθεση των καθηκόντων γίνεται με απόφαση της ΣΕ του ΠΜΣ.

11.3 Για κάθε νέο/νέα ΜΦ ορίζεται Ακαδημαϊκός Σύμβουλος το αργότερο μέχρι έναν (1) μήνα από την ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων.

11.4 Ο αριθμός των ΜΦ του ΠΜΣ ισοκατανέμεται μεταξύ των διδασκόντων/διδασκουσών του ΠΜΣ και ο ορισμός γίνεται με τυχαίο τρόπο.

11.5 Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος που ορίζεται για κάθε ΜΦ παραμένει ο ίδιος/η ίδια μέχρι την περάτωση των σπουδών.

11.6 Στα καθήκοντα του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου περιλαμβάνονται, εφόσον τους ζητηθεί: α) η ενημέρωση των ΜΦ για το όραμα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, τις επαγγελματικές δεξιότητες και τα προσόντα των αποφοίτων του προγράμματος, β) ο εντοπισμός των αναγκών και ενδιαφερόντων των ΜΦ, η υποστήριξη των κλίσεων και των δεξιοτήτων τους, γ) η διευκόλυνση των ΜΦ στις επαφές τους με τις υπηρεσίες και τα όργανα του Ιδρύματος, και η ενημέρωση σχετικά με τις παρεχόμενες από το Ίδρυμα υπηρεσίες προς φοιτητές/φοιτήτριες, δ) η παροχή πληροφόρησης για το περιεχόμενο των μαθημάτων, την χρήση των υποδομών των εργαστηρίων του ΠΜΣ, τους τρόπους αξιολόγησης των επιδόσεων των μαθημάτων, τους τρόπους μελέτης, τη βιβλιογραφία, ε) η παροχή συμβουλευτικής για την επιλογή θέματος διπλωματικών ή άλλων εργασιών, στ) η διερεύνηση ακαδημαϊκών, ερευνητικών και επαγγελματικών προοπτικών, ζ) η συζήτηση επί ζητημάτων που προκύπτουν με άλλους διδάσκοντες/άλλες διδάσκουσες.

11.7 Ο ρόλος του Ακαδημαϊκού Συμβούλου είναι επικουρικός/συμβουλευτικός και την τελική ευθύνη για τις επιλογές τους σε ζητήματα σπουδών φέρουν οι ίδιοι/ίδιες ΜΦ.

11.8 Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος συνεργάζεται, όπου απαιτείται, με άλλους φορείς και μονάδες του Ιδρύματος (π.χ. Δομή Υποστήριξης Προσωπικού και Φοιτητικού Πληθυσμού “Αικατερίνη Μαριδάκη-Κασσωτάκη”, Γραφείο Διασύνδεσης, κ.ά.), με σκοπό την καλύτερη δυνατή παροχή συμβουλευτικής προς τους/τις ΜΦ.

11.9 Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος διαθέτει κατάλογο με τα στοιχεία επικοινωνίας των φοιτητών/-τριών που του/της έχουν ανατεθεί. Στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ ανακοινώνονται οι ώρες διαθεσιμότητας για συμβουλευτικές συναντήσεις με τους/τις ΜΦ.

11.10 Η συμβουλευτική συνάντηση μπορεί να γίνεται κατόπιν αιτήματος του/της ΜΦ ή με πρωτοβουλία του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου. Οι συμβουλευτικές συναντήσεις γίνονται κατ' ιδίαν, αλλά μπορούν να οργανώνονται και ομαδικά, για θέματα κοινού ενδιαφέροντος των ΜΦ.

11.11 Η Συμβουλευτική Συνάντηση μπορεί να πραγματοποιείται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως.

11.12 Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος φροντίζει να έχει τουλάχιστον μία (1) Συμβουλευτική Συνάντηση ανά εξάμηνο με κάθε ΜΦ που του/της έχει ανατεθεί.

11.13 Για την πραγματοποίηση Συμβουλευτικής Συνάντησης παρέχεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ ειδικό έντυπο Αίτησης Πραγματοποίησης Συμβουλευτικής Συνάντησης, το οποίο συμπληρώνεται από τον/την ΜΦ και υποβάλλεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ.

11.14 Μετά την πραγματοποίηση Συμβουλευτικής Συνάντησης, και εφόσον από αυτή προκύπτουν ζητήματα που αφορούν την εν γένει λειτουργία του ΠΜΣ, ο/η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος συντάσσει σύντομη ενημερωτική έκθεση που υποβάλλεται στον Διευθυντή/στην Διευθύντρια του ΠΜΣ.

Άρθρο 12

Απαλλαγή διδάκτρων

12.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/φοιτήτριες του ΠΜΣ, που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/απαλλασσόμενες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/φοιτητριών που εισάγονται στο ΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος.

12.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής και εγγραφής των φοιτητών/φοιτητριών των ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/υποψήφιας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.

12.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

12.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

12.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/φοιτητριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

12.6 Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3. του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

12.7 Το Πανεπιστήμιο μεριμνά για τη χορήγηση υποτροφιών σε ΜΦ βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων.

Άρθρο 13

Υποτροφίες και βραβεία

13.1 Το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός» απονέμει στους/στις αποφοίτους οικονομικά βραβεία ανταποδοτικού χαρακτήρα, με την τίτλο: «Βραβεία Γεώργιος Καραμπατζός».

13.2 Το χρηματικό ποσό αυτών ορίζεται στα χίλια πεντακόσια (1500) ευρώ συνολικά ανά ειδικευση, τα οποία μοιράζονται σε τρία ισόποσα βραβεία των πεντακοσίων (500) ευρώ που απονέμονται στους τρεις πρώτους αποφοιτήσαντες/στις τρεις πρώτες αποφοιτήσασες ανά ειδικευση βάσει των ακόλουθων ακαδημαϊκών κριτηρίων: (α) Μέσος όρος συνολικής βαθμολογίας τουλάχιστον οκτώ και σαράντα πέντε εκατοστά (8,45) («Άριστα») και (β) Βαθμός ΜΔΕ δέκα (10). Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ δύο ή και περισσότερων αποφοίτων τα βραβεία θα αποδίδονται με βάση τα ειδικότερα κατά τον νόμο κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια. Τέλος, το ΠΜΣ διατηρεί το δικαίωμα αναπροσαρμογής του οικονομικού σκέλους των βραβείων με βάση τις εκάστοτε οικονομικές του δυνατότητες.

13.3 Το Πρόγραμμα υποστηρίζει μια σειρά από δραστηριότητες ανταποδοτικού χαρακτήρα όπως: (α) συμμετοχή σε Βιωματικά Σεμινάρια Προσωπικής Ανάπτυξης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης, (β) συμμετοχή σε Βιωματικές Ασκήσεις Επαγγελματικής Ανάπτυξης, (γ) δωρεάν συμμετοχή με ή χωρίς ανακοίνωση των ΜΦ σε διεθνή ή και πανελλήνια Συνέδρια ή ακόμα και επιστημονικές ημερίδες που λαμβάνουν χώρα στο Πανεπιστήμιο και είναι συνδιοργανωτές το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός», (δ) δωρεάν επίσκεψη σε πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και περιβαλλοντικούς χώρους ή/και δραστηριότητες, π.χ. μουσεία, θέατρα, μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα, εκπαιδευτικές δράσεις, περιβαλλοντικά προγράμματα πολιτισμικής ευαισθητοποίησης κ.ά. Οι όποιες οικονομικές υποχρεώσεις, π.χ. εισιτήρια, εισηγητές, αναλώσιμα κ.ά. καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ, (ε) συμμετοχή σε περιοδικές εκπαιδευτικές εκδρομές στο πλαίσιο των οποίων μέρος των εξόδων καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του ΠΜΣ, (στ) παρακολούθηση διαλέξεων στο πλαίσιο των οποίων προσκεκλημένοι από το ΠΜΣ, εξειδικευμένοι/εξειδικευμένες επιστήμονες, Έλληνες/Ελληνίδες και ξένοι/ξένες διαπραγματεύονται θέματα που αφορούν στις επιστημονικές περιοχές του ΠΜΣ. Το ΠΜΣ καλύπτει τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής των προσκεκλημένων ομιλητών/ομιλητριών, (ζ) αγορά βιβλίων, ελληνόγλωσσων και ξενόγλωσσων, που οι ΜΦ χρειάζονται προκειμένου να τα αξιοποιήσουν στο πλαίσιο της μελέτης των διδακτικών ενοτήτων που διδάσκονται ή και στη βιβλιογραφική τεκμηρίωση των εργασιών τους.

Άρθρο 14

Υποδομή και χρηματοδότηση του ΠΜΣ

14.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης καθώς και πρόσθετοι χώροι αιθουσών, γραφείων, εργαστηρίων και της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

14.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από υπάλληλο που διοικητικά ανήκει στη Γραμματεία του Τμήματος Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης.

14.3 Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από: α) τέλη φοίτησης, β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, γ) κληροδοτήματα, δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ε) ιδίους πόρους του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

14.4 Η διαχείριση των πόρων του ΠΜΣ πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

14.5 Οι πόροι του ΠΜΣ κατανέμονται ως εξής: α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον ΕΛΚΕ. Στο ποσό

αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του ΕΛΚΕ για την οικονομική διαχείριση του ΠΜΣ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ ΕΛΚΕ μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του ΕΛΚΕ με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών ΠΜΣ που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου. Στα έσοδα του ΠΜΣ των περ. β) έως δ) της παρ. 11.3 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ ΕΛΚΕ που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης, β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του ΠΜΣ διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΠΜΣ.

Άρθρο 15

Ανάθεση διδασκαλίας – Διδάσκοντες/Διδάσκουσες στο ΠΜΣ

15.1 Το διδακτικό έργο στο πλαίσιο του ΠΜΣ ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης, μετά από εισήγηση της ΣΕ, στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων/διδασκουσών: α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), β) ομότιμους καθηγητές/ομότιμες καθηγήτριες ή αφυπηρηθέντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή άλλου ΑΕΙ, γ) συνεργαζόμενους καθηγητές/συνεργαζόμενες καθηγήτριες, δ) εντεταλμένους διδάσκοντες/εντεταλμένες διδάσκουσες, ε) επισκέπτες καθηγητές/καθηγήτριες ή επισκέπτες ερευνητές/ερευνήτριες, στ) ερευνητές/ερευνήτριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13^Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

15.2 Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους/στις υποψήφιες διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/διδάσκουσας του ΠΜΣ.

15.3 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ. Οι αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο του διδάσκοντος/της διδάσκουσας, β) την ιδιότητά του/της (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ κ.ά.), γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/διδάσκουσα (μάθημα, σεμινάριο, εποπτεία), δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.

15.4 Υποχρέωση του προσκεκλημένου διδάσκοντα/της προσκεκλημένης διδάσκουσας είναι να τηρεί το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας, όπως αυτό έχει καθοριστεί από τη ΣΕ, και να ακολουθεί τους όρους εξέτασης και αξιολόγησης, όπως αυτοί περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό.

15.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

15.6 Για κάθε μάθημα του ΠΜΣ ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ ως υπεύθυνος/υπεύθυνη μαθήματος, ο οποίος/η οποία καλύπτει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των διδακτέων ωρών του μαθήματος, το

οποίο αντιστοιχεί σε δώδεκα (12) ώρες. Μέλος ΔΕΠ του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου δύναται να είναι υπεύθυνος/υπεύθυνη σε δύο (2) το πολύ μαθήματα ανά εξάμηνο σπουδών και ειδικευση. Μέλος ΔΕΠ άλλου Πανεπιστημίου ή εξωτερικός/εξωτερική συνεργάτης δύναται να είναι Υπεύθυνος/Υπεύθυνη ή Διδάσκων/Διδάσκουσα σε ένα μάθημα ανά εξάμηνο.

15.7 Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το ΠΜΣ.

Άρθρο 16

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

16.1 Ο/Η ΜΦ ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ, καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ΠΜΣ. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ).

16.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/στην ΜΦ βεβαίωση περάτωσης σπουδών, τερματίζεται η φοιτητική του/της ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/της στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

16.3 Το ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό με βάση την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: Άριστα (10,00 έως 8,45), Λίαν καλώς (8,44 έως 6,95), Καλώς (6,94 έως 6,00).

16.4 Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι δημόσιο έγγραφο και ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Το δίπλωμα απονέμεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και ανακήρυξή του/της ΜΦ σε διπλωματούχο, σε ειδική πανηγυρική τελετή καθομολόγησης (ορκωμοσίας) και απονομής διπλωμάτων ενώπιον των Πρυτανικών Αρχών και του/της Προέδρου του Τμήματος ή νομίμων αναπληρωτών τους.

16.5 Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις παρακάτω τρεις ειδικεύσεις: (α) Παιδαγωγική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Πράξη, (β) Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων και (γ) Πολιτισμική Αγωγή. Το ΔΜΣ αναγράφει τον τίτλο του ΠΜΣ και της ειδικεύσεως, και η μορφή του καθορίζεται από τον Κανονισμό Σπουδών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.

Άρθρο 17

Ορκωμοσία

17.1 Η ορκωμοσία γίνεται μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων Ιουνίου, Σεπτεμβρίου και Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου. Η ημερομηνία ορκωμοσίας αποφασίζεται από τις Πρυτανικές Αρχές και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου τουλάχιστον τρεις (3) εβδομάδες νωρίτερα.

17.2 Για τη συμμετοχή στην τελετή καθομολόγησης και τη λήψη του ΔΜΣ, οι απόφοιτοι/απόφοιτες καλούνται να υποβάλουν αίτηση ορκωμοσίας στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από αυτή. Οι απόφοιτοι/απόφοιτες, οφείλουν έως την ημερομηνία της αίτησης ορκωμοσίας τους να έχουν τακτοποιήσει τυχόν εκκρεμότητες, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα Τμήματα. Στην αίτησή τους δηλώνουν αν επιθυμούν να δώσουν θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.

17.3 Κατά την τελετή καθομολόγησης, αναγιγνώσκεται όρκος, στον οποίο δύναται να γίνεται επίκληση στον Θεό. Το κείμενο της καθομολόγησης απαγγέλλεται από τον/την πρωτεύσαντα/σα σε βαθμό του ΠΜΣ, σύμφωνα με την δηλωθείσα επιθυμία του/της (ανεξάρτητα από την ημερομηνία ανακήρυξης διπλωματούχου και της διάρκειας των σπουδών).

17.4 Οι διπλωματούχοι/διπλωματούχες ορκίζονται ανατείνοντας το δεξί χέρι και καλούνται κατ' αλφαβητική σειρά.

17.5 Το κείμενο του όρκου έχει ως εξής: «*Προ του/της Πρυτάνεως του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, του οποίου ο μεταπτυχιακός τίτλος μου απονέμεται σήμερα, καθομολογώ δημοσία, ταύτην την επίσημον υπόσχεσιν: Θα υπηρετήσω εις την ζωήν μου την επιστήμην ταύτην με κοσμιότητα ηθών και σεμνότητα τρόπων και με όσσην μοι είναι δυνατόν ενθερμότεραν αφοσίωσιν. Θα την προαγάγω επί το τελειότερον και θα την αγλαΐσω επί το λαμπρότερον δια την ολονέν επί περισσοτέρους εξάπλωσιν του θείου φωτός της αληθείας. Και θ' αποφεύγω να επιδεικνύω κενόσοφον προπέτειαν, αντιστρατευόμενος/αντιστρατευομένη τας ορθάς διδασκαλίας των άλλων και να διδάσκω αντίθετα των όσων ο ίδιος/η ίδια καλώς πιστεύω, καπηλεύων/καπηλεύουσα την επιστήμην ή καταισχύνων/καταισχύνουσα του/της επιστήμονος το υψηλόν λειτούργημα. Εις την επίσημον της ώρας ταύτης υπόσχεσίν μου, είθε να με συνοδεύουν πάντοτε αι ευχαί των σεβαστών μου Διδασκάλων». Σε περίπτωση που ο/η πρωτεύσας/-σα επιθυμεί να κάνει κάνει επίκληση στον Θεό, στο τέλος του όρκου προστίθεται η φράση "και είθε να μου είναι ο Θεός αρωγός καθ' όλην μου την ζωήν».*

17.6 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς ολοκλήρωσης των σπουδών. Για ειδικούς λόγους, κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται προς τη Γραμματεία του ΠΜΣ και εξετάζεται από τη ΣΕ, ο/η απόφοιτος μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση του ΔΜΣ χωρίς να συμμετάσχει στην τελετή ορκωμοσίας, υπό την προϋπόθεση ότι έχει κάνει αίτηση ορκωμοσίας και έχει τακτοποιήσει τυχόν εκκρεμότητες.

Άρθρο 18

Αξιολόγηση του ΠΜΣ

18.1 Το ΠΜΣ αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης / πιστοποίησης του Τμήματος από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε ΠΜΣ, ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους/τις ΜΦ, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το ΠΜΣ, κατά το στάδιο της αξιολόγησής του, κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/φοιτητριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

18.2 Η εσωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι ΜΦ, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της ΣΕ του ΠΜΣ.

18.3 Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ. Η εσωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του. Αναλυτικότερα αξιολογούνται: α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών και ο σύγχρονος χαρακτήρας του, β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/τις ΜΦ, γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των ΜΦ από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον, δ) τα

μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση, μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι ΜΦ του ΠΜΣ που αφορά στο περιεχόμενο, τη διάρθρωση, τους στόχους, τη χρησιμότητα, την ύλη, τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος, την οργάνωση και ποιότητα της ηλεκτρονικής τάξης του μαθήματος και τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες.

18.4 Τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης αποτυπώνονται σε έκθεση που συντάσσεται από τη ΜΟΔΙΠ, στην οποία περιγράφονται αναλυτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης, οι προτεινόμενες βελτιωτικές ενέργειες, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, οι εμπλεκόμενοι/εμπλεκόμενες σε αυτές και οι απαιτούμενοι πόροι. Εν συνεχεία τα αποτελέσματα της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης θα συζητηθούν σε ειδική συνάντηση που θα οργανωθεί από τον Διευθυντή/την Διευθύντρια του ΠΜΣ με τους διδάσκοντες και τα μέλη της διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης του ΠΜΣ.

Ο Διευθυντής/Η Διευθύντρια του ΠΜΣ και η ΣΕ είναι αρμόδιοι να προχωρήσουν, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες στην κατάρτιση εισήγησης για τη βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όπου απαιτείται, με βάση την αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών.

Η διαδικασία της ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης αναδεικνύει τα δυνατά και αδύνατα στοιχεία της λειτουργίας του ΠΜΣ και στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην θέσπιση νέων στόχων και την αντιστοίχισή τους με τα επιθυμητά επίπεδα ποιότητας.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση του ΠΜΣ θα ενημερώνονται μέσω ειδικού κειμένου που θα στέλνεται στους λογαριασμούς του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου, για τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης, τις αλλαγές που επήλθαν στο ΠΜΣ ως αποτέλεσμα των συμπερασμάτων και των ενεργειών βελτίωσης που υιοθετήθηκαν και για την ετήσια στοχοθεσία του νέου έτους.

Μέσω των εν λόγω διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ Εκπαίδευση και Πολιτισμός, επιδιώκεται η συνεχής βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των παροχών του προγράμματος, η διασφάλιση της βιωσιμότητας και η επάρκεια των πόρων και των υποδομών που απαιτούνται για την υλοποίησή του, η ανατροφοδότηση των διδασκόντων/διδασκουσών ώστε να βελτιώσουν την διδακτική του προσέγγιση, και γενικότερα η βελτίωση όλων των διεργασιών βάσει των οποίων υλοποιείται το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Πολιτισμός».

18.5 Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή/της απερχόμενης Διευθύντριας, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα.

Άρθρο 19

Χρονική διάρκεια λειτουργίας του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 20

Μεταβατικές διατάξεις

Οι ήδη εγγεγραμμένοι φοιτητές/εγγεγραμμένες φοιτήτριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον Κανονισμό που ήταν σε ισχύ κατά το ακαδημαϊκό έτος της εγγραφής τους. Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του ΠΜΣ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.